

SVEČENIKOV

ZBORNIK

SVET. PAVLA

MAREC

GORICA 1928

ŠTEV. 3

Nove Šmarnice!

Marija, naše življenje!

Spisal Filip Terčelj.

Izda Katoliška knjigarna v Gorici. —
Te Šmarnice izidejo pred veliko nočjo.
Pisateljevo ime je porok za njih vse-
bino in oblikovno lepoto.

Cena vezanemu izvodu 6 lir.

Naročila sprejema

KATOLIŠKA KNJIGARNA v Gorici, Via Carducci šte. 2

Z B O R N I K

SVEČENIKOV SVETEGA PAVLA

Janko Žagar:

Dušnopastirska skrb za fante.

II. Odkod bolezni.

Ni zadosti, da smo ugotovili bolezen v verskem življenju naše moške mladine, ni zadosti, da gledamo pred sabo zeva- joče rane polne gnilobe in kužnih kali, vedeti za prave bolezenske vzroke — je nujno potrebno za dušnega pastirja zdravnika. Če hočeš zabraniti širjenje kužne bolezni, moraš napovedati brez- obziren boj bacilom, ki bolezen prena- šajo.

Vzroki duhovne bolezni naših fantov so kaj številni in zelo različni. Notranje vzroke duhovne bolezni smo vsi Adamo- vi otroci prinesli s seboj na svet kot ža- lostno dediščino za nepokorščino, ne- zvestobo in nehvaležnost prvih staršev. Otemneli razum in ranjena volja sta kakor dva zvodnika na široko cesto po- gube.¹⁾ Jaz nesrečni človek! Kdo me bo rešil, kliče apostol in v isti sapi odgovar- ja: Milost božja po Jezusu Kristusu, Go- spodu našem.²⁾ Kateri so pglavitni zu- nanji izroki, ki pehajo našo mladino v sužnost greha, v mlačnost, v lenobo, ki neče iskati tega, kar je zgoraj, kjer je Kristus na desnici božji?

Premnogi stariši zdaleka ne storijo svoje velike dolžnosti. Kar nekako po- zabijo, da so sami v prvi vrsti dolžni otroke vzgajati za nadnaravno življenje, za večnost, za Boga. Strah božji bi mo- ral biti podlaga vsake vzgoje, a mnogi stariši so ga nadomestili s strahom člo- veškim, ki je otroke izmaličil. Po neka- terih družinah je prišlo tako daleč, da so starši pravcati sužnji svojih otrok in ne morejo ni ziniti besede proti modi,

plesu, popivanju. V posvetne skrbi za- kopani ne vidijo v svojih otrocih ka- pitala, ki je vreden največje pozornosti. Ob vprašanjih, kaj bomo jedli, kaj bo- mo pili, s čim se bomo oblačili, kako davke plačevali, starši pozabijo, da so otroci podobe božje.

Dočim so deklice in dekleta precej na- vezane na domačo hišo, na mater, na go- spodinjstvo, so fantje povečini zunaj hiše pri delu na polju, v tovarni, v gozdu in mati nima z njimi toliko stika, da bi podrobno spoznala njihovo versko iz- obrazbo, njihovo mišljenje in vedenje. Tudi niso več matere tako globokover- ne, tako modre, da bi mogle in hotele brati v očeh sina, kaj se v duši godi. Do- mača hiša je vedno manj privlačna. Mnogi fantiči imajo v njej malo več kot skledo in ležišče.

Tudi ne smemo prevzeti, da so mate- re, ki so bolj v skrbeh za poštenje svojih otrok zaradi ljudi kakor zaradi Boga. Take matere skrbno pazijo na hčere, da ne bi prinesle hiši sramoto in žalost in novega, nič kaj zaželjenega člana v dru- žino. Živimo v času dvojne morale — ene za fante, ene za dekleta. Če je dekle grešila contra sextum in ji je postal greh očiten, kako se zanima zanjo bližnja in daljna okolica. Kako pogosto jo imajo v mislih: taka je; dasi je pred Bogom morda že davno očiščena, pri ljudeh je zaznamovana za vselej, a kako redki so, ki obsojajo fanta, ki je bil devištva tat in je bil nasilen in zapeljiv, ki se je za- klinjal in rotil, da ljubi, da jo bo poro- čil itd.? Kako da fante le površno, mi- mogrede obsodi domača javnost in ne vidi med njimi pijancev, preklinjevalcev, nečistnikov? Če bi se vsaka mati bala greha, ki ga stori njen otrok, naj bo fant ali dekle!

Vojska je kriva. Ta beseda je današ- nje dni precej v rabi in ne po krivici. Četudi je bila moška mladina že pred

¹⁾ Čut in misel človeškega srca sta nagnjena k hudemu od njegove mladosti (1. Moz. 8, 21).

²⁾ Rim. 7, 24.

vojsko versko bolj mlačna, bolj surova kakor ženska, vendar moramo reči, da so sedanji fantje v starosti od šestnajstega do približno tridesetega leta in mnogi starejši v resnici žrtve razmer.

Očetje so bili v vojski. Mali dečki in že bolj odrasli niso imeli resnega vzgojitelja, ne moškega zglada v očetu, a mati je bila mehka, sama v skrbeh in bridkostih in se je tolažila, da se bo vrnil mož in bo vse dobro. Da bo vzgoja zamujena, da bo zlasti moška mladina posurovela, mati ni mislila. Saj tudi ni mogla. Saj je morala v letih žalosti, solz, lakote, gnjeva in trpljenja držati pokoncu več kot štiri vogle. Očetu bom povedala, kakšni ste bili, si je mislila in govorila sebi v tolažbo. Bilo je prav kakor piše v svoji zadnji povesti dr. Fr. Dežela: Nedorasli fantalini, ki so ostali doma, so se prevzeli, začeli so vasovati, popivati, preklinjati in razsajati in nikogar ni bilo, ki bi jih uganjal.³⁾

A fantje, ki so bili pri vojaki! V strašno jamo razbojnikov so padli, kar jih je prišlo nepokvarjenih od doma. Tisto kasarniško življenje — bil sem sam vojak malo manj ko štiri leta — je moralo poživiniti vsakogar, ki ga ni štivila posebna milost božja, ki jo je klicala nad fante dobrih družin silna molitev domačih, nedolžnih, izkušanih, v trpljenju se očiščujočih. Kar je kdo slabega vedel od doma, vse je uporabil v kasarni in na maršu, da je zabaval tovariše, da se je postavil in si pridobival »ugled«, a dobri fantje so bili mirni, plahi, so se odmikali, iskali samote in bili reveži, ko so se jih divjaki lotili in jih potegnili v slabo. Nepopisno je bilo moralno gorje v letih vojske. Kdo bo popisal »Polom« za memento kulturi duha in srca, da bo vsak zasovražil moloha, ki je požrl toliko duš. In na bojišču. Čim več divjaka in zveri je bilo v tebi, čim več nedolžnih si pobil, tem bolj veliko in bolj svetlo odliko so ti pripeli. Ne kradi! Kdo je poznal to prepoved! Vse smemo, vse je naše! Res so bile vojaške kazni hude, a če so vrgli v tla božjo zapoved: ne ubijaj,

kako bi imela veljavo človeška! Kaj nisi slišal v strelskih jarkih: Cela leta nismo bili pri maši in vendar se da živeti, tudi po vojski ne bomo hodili. Na Doberdobu se je vojak norčeval iz mrtvega tovariša, ki ga je krogla zadela med molitvijo sv. rožnega venca. Hudobnež ni pomislil, da je bila pokojnemu ta zadnja molitev v srečo za celo večnost. Vojnega kurata je v strelnem jarku malokdo videl. Čisto prav! Kako naj spada v klavnico, v katero se je pognal oholi človek brez vere, brez razuma, brez srca, kako naj tja spada duhovnik, ki je dolžan učiti: ljubi brata, ne ubijaj! Kaj se ne bi vojaštvo norčevalo: če si Kristusov, kriči na glas posebno tam v zaledju, da je treba Boga bolj poslušati kakor ljudi (Ap. d. 5, 29.)

Menda se je malokdaj bolj očito pokazala potreba posebne pastoralne prakse za moško mladino kot baš v svetovni vojski. Bodimo odkriti! Če bi bilo mnogo naših fantov v dobrih Marijinih družbah, ne bi se jih toliko pobarabilo. Ker sami niso bili Marijini, so upropastili veliko mladenk. Če bi bili versko bolj temeljito izobraženi, če bi v starosti od 14 do 16 leta slišali večkrat govoriti o čistosti, o posledicah nečistega greha, o spoštovanju žene, o treznosti, bi več ostalo v dušah. Priznati moramo, da je bila pastoralna zadnjih desetletij le preveč ženskoorientirana ali bolj previdno povedano: premalo se je bavila z moško mladino. Še se tako godi. Ne samo pri nas, tudi pri drugih narodih naletimo na to pastoralno taktiko, pravzaprav netaktiko. Naj govori izkušen dušni pastir Wilhelm Herzog:

»Es ist ein arger Fehler unserer heutigen Seelsorge, dass sie zum grössten Teil verweiblicht ist. Weil die Frauen religiös leichter zu betreuen sind und weil die Seelsorge in der Frauenwelt viel eher greifbare Erfolge zu verzeichnen hat als bei der Männerwelt, so haben wir uns vor allem der Mädchen, Jungfrauen und Frauen angenommen, das schwere, jedoch dankbare Gebiet der Männerseelsorge aber vernachlässigt. Wir haben, wie P. Schmitt S. J. aus Bonn sagt,

³⁾ Slov. večernice, 80. zv., Prevalje 1927, 17.

den grossen Fehler gemacht, dass wir dem Manne zu wenig Religion und uns zu wenig Mut zutrauen, um auch den Mann religiös zu beeinflussen. Und doch will gerade der Mann sehen und fühlen, dass man auch für ihn ein Herz, Zeit und Verständnis hat.⁴⁾

Umljivo. Kjer gre z manjšim trudom, kjer se kažejo skorajšnji uspehi, tam človek poprime, a v pastoraciji moramo premisliti, kaj bo donášalo bolj trajnih in obćih koristi za celo župnijo in za človeško družbo. Mož je le mož in je glava družine. Če se spomnimo na zgodovino verskih organizacij zadnji desetletijev, na številne M. družbe, tretjeredniške skupščine, bratovščine sv. R. T., koliko romanj, shodov, prireditvev, govorov, duhovnih vaj je bilo za dekleta, za žene, a za fante, če izvzamemo prosvetna katoliška društva, bore malo. Če bi bili duhovniki porabili polovico tega truda, energije, časa in skrbi za fante, ni šment, da bi ne bilo danes v vsaki fari vsaj nekaj mož, ki bi bili katoliški v besedi in dejanju, prava pomoč dušnim pastirjem. Ali ima vsaka fara vsaj par mož — vplivnih, uglednih — ki bi ti n. pr. pomagali v cerkvi red delati, ali nekoliško pomagati pri službi božji, če bi mežnar obolel? Bilo je v župni cerkvi velike župnije. Pridigar je prosil, naj zaprejo vrata, da ne bo prepaha, a glej, od množice mož in fantov ni bilo ni enega, ki bi si upal postreči duhovniku in vernikom po cerkvi. Strah pred ljudmi je tihično moška bolezen. Ali je ni kriva tudi nepastoracija?

Treba bo zaklicati: Dajte nam dobrih očetov, pa bo boljša družba. Mati je res srce družine in prva učiteljica, a doraščajoče dečke bolj zanima očetovo krščanstvo, očetova molitev, očetov zgled. Quod rarum — carum. Oče je kakor izredno pastoralno sredstvo, slavnostni govornik, misijonar, ki bolj vleče, bolj vpliva. Naivna je misel, če bodo matere dobre, bo vzgoja v družini prava. Kaj šel! Če pa bo oče sproti podiral s slabim zgledom, kar bo mati s težavo gradila.

Oba, oče in mati dobra kristjana, pa bo šlo za silo v današnjih razmerah. Moder mož je dejal: Žena tri vogle podpira, a če mož četrtega spusti, se vse podere. Če dobra dekleta poročijo slabe fante, koliko časa bodo vztrajale v dobrem, ali bodo zmogle trpljenje in borbo za dobro vzgojo ob možu brez vere, brez Boga? Izkušnja kaže, da opešajo.

Še drugi vzroki so, ki pa naravnost kvarijo našo moško mladino: slaba družina, slaba knjiga, po večjih krajih kino in strašni morivec alkohol, a to so že drugotni vzroki v prvem delu opisanih bolezni.

Hud udarec pastoraciji moške mladine je zadalo ukinjenje katoliških prosvetnih društev po naši pokrajini in vrglo mnogo fantov v propast. Najboljši in dobri starejši društveniki se bodo držali, a neodločni in fantje naraščajniki, ki bi jim bilo društvo v srečo in zdravje, ki bi v njih vzgojilo dobre katolike v čast in korist župniji in deželi, Cerkvi in državi, ti fantje brez društva so postavljeni na cesto, kjer so izpostavljeni materializmu in imoralizmu naše dobe in bodo najboljše material za boljše vize in komunizem, ki se nujno širi posebno med nemaniči verskih in kulturnih dobrin.

Oh, zakaj te nisem prej poznal...

Dvanajst let sem že duhovnik Gospodov, »sol zemlje in luč svetla«. Po dobrem duhu, ki smo se ga nasrkali kot bogoslovci = begunci v ljubljanskem semenišču in v hiši nepozabnih gg. lazaristov sem začel in z vsem veseljem delal po raznih delih Gospodovega vinograda.

Gledam nazaj...

Malone vsako leto sem opravil eksercicije — ubique locorum: sam, pri kakem ljubem sobratu, pri tihih gg. misijonarjih, po nemško, latine, pri g. p. Kopatini itd.

Sto propositov, vedno z nova: »nunc coepi«, »mora iti«, »Bog varuj, če ne«. Začel bom zares meditirati, zares bom zgodaj vstajal, pa pia lectio vsak dan pol ure, tudi recollectio menstrua mora

⁴⁾ Theol. — prakt. Quartalschrift, 1928, 156.

biti, tako ne gre več dalje... Pisal sem svoje sklepe čedno in pregledno in Brezvierformat... da bodo vedno pri roki in vedno opominjali izza platnic: Gre??

— Strohofer! —

Spočetka sijajno. »Žvrgolin« ni utegnil tako zgodaj ropotati kakor brumni homo novus v svojih 45 cm čevljih. To je šlo s svetim ognjem. Tu in tam se je razpletel inter magistras culinarias razgovor z okna na okno (mestna stanovanja škatla-format): Vaš gospod... così buon'ora pokonci...? — »Moli, zmerom moli«... — »Un santo«. — Seveda!

Prešel je mesec — dva nikoli, in spet je ura ropotala in klicala je in budila, »ji švoh« je štimelca postala... Škandal!

Pretresljivo je poudarjal g. dr. Ukmar na svojih euharističnih govorih v Trstu: Gospodje, kaj zato tako silno ceni sv. katoliška cerkev svojo dogmatiko, morko, pastorko itd... da nam lež s prahom pokrite po omarah?! Gospodje študirajmo, oborožujmo se, dvigajmo zaklade!

Prah sem obrisal, dalje nisem prišel.

—:—

Dolgo sem mrl po Hetzenauerjevi »Biblia sacra«. II Nokt. IV lectio II post Epiph. me je vedno zbodel sv. Janez Zlatousti... Res, sramotno se mi je zdelo: leta tečejo, in kakor kaže, bom umrl, ne da bi bil enkrat prečital knjigo vseh knjig.

Dobil sem Hetzenauerja, divil sem se mu in marsikdo z menoj: lepa izdaja, fin papir, mehka vezava, kar vabil je: Tolle, lege... Tudi on je končal na visoki palici. Concupiscentia oculorum je bila nasičena, žep za 55 Lir lažji.

Od daleč je temnil nebo črni obup.

Menda bo sedaj 4 leta, ko se je vozil proti Trstu starejši gospod, Dominik po imenu. »Slučajno« je zadel v vlaku — menda — na mladega gospoda Lojzeta, malo govorečega. Hodita po Trstu — gospod Lojze ga je poznal kot svojo snažno suknjo — in ko je g. Dominik odšel, je ostalo g. Lojzetu v srcu kleno zrnce, dobro zalito, globoko vsajeno. Klilo je vedno močnejše in zrastle; kasneje je bilo »od zgoraj« potlačeno, da je

potem še krepkeje pognalo — Unio apostolica.

Oh, zakaj te nisem prej poznal...

G. Lojze bi me oštel, ko bi popisoval njegove plašne, a vedno se ponavljajoče in neskončno ljubeznive šturme, da me pridobi za Unio apostolica. Pa je zmagal in čez nedolgo mi pride zavitek (cel muzej) raznih knjižic, podobic, brošur, kontrolnih listkov omnisque generis musicorum in pa toplo voščilo: Bog blagoslovi! — Postal sem član, oziroma vstopil v novicijat Unije...

Minilo je leto, minile P. Gatterjeve duhovne vaje, minil prvi sestanek naše Unije z nepozabnim govorom g. Zorzin-a. Meditacija uspeva tako, da ne dobim miru, dokler je ne opravim; postala mi je prava potreba.

Dnevno ¼ ure duhovnega branja ima uspeh, da sem igraje predelal več knjig, do katerih bi drugače nikdar ne prišel.

Hetzenauerja sem moral zaviti in že je tudi ovoj v hudem stanju. Ne vem kdaj sem pazno s komentarjem prečital ves novi zakon in mislim že v par dneh Jozvetu pokopati.

Delo dveh se je zvrnilo na ene same rame ter se še pomnožilo — a glej tudi za študij dobim časa, kar prej nikoli in več počivam nego prej. In his non me laudo ampak rečem za vse to globok: Deo gratias, rešen sem.

Unio apostolica se mi zdi misel desper inspirata.

Oh zakaj te nisem že prej poznal!...

O tistem sešitem humeralu.

Ad 1. Sta že povedala K in Pelen. Če bi bil K poprej mene vprašal, bi mu bil svetoval, naj bi bil dal odstriči od vsakega humerala malo manj od polovice, pa bi bila ostala dva humerala, sicer ozka, morda ob pristriženi strani malo natrgana, in oba blagoslovljena. Ali pa naj bi bil dal od enega humerala odstriči nekaj več nego polovico, od drugega malo manj nego polovico, potem pa sešiti v nov humeral manjši del prvega in večji del drugega, pa bi imel sicer le en humeral, a blagoslovljen.

Ad 2. je odgovoril Pelen.

Ad 3a. Ta dvom je že K prav rešil, in Pelen

potrdil. Opozoril bi pa na dve besedni pomoti. V tistem Kovem odstavku »Dvom št. 3 a« naj v 5. vrsti stoji mestu »tudi« »tisti«, naprej v 7. vrsti naj se pa »oboje« izpusti.

Ad 3 b. Can. 1304. naštevajoč tiste, ki smejo sveto opravo blagoslavljati, pravi pod 3°: Parochus pro ecclesiis et oratoriis in territorio suae parociae positus, et rectores ecclesiarum pro suis ecclesiis. Ti, oklepajski prijatelj, nisi ne prvo ne drugo. Cerkvenih rektorjev v naši nadškofiji najbrže ni, ali pa jih je prav malo (jaz za nobenega ne vem). Taka rektorja sta bila na Sv. gori in na Barbani, dokler niso prišli menihi. Kedo je parochus, pa določuje Can. 451. Nekateri hočejo nekatere naše oklepajce spraviti pod § 2. o tega kanona: Vicarii parociales, si plena potestate parociales sint praediti. Tudi naš Fol. Eccl. 1919. na str. 54. in še izrecneje na str. 64. istega letnika. Na str. 54., kjer je govor prav o naši stvari (sestavek nosi naslov: de sacra suppellectili benedicens), berem, da pod ime parochus »veniunt etiam... Curati et Vicarii independentes ex can. 459 (pomota, stati bi moralo 451) § 2, 2. o. Dalje pa berem, da nimajo pravice blagoslavljati svete opravne Capellani expositi, quia non sunt Rectores ecclesiarum sensu expresso in can. 479 § 1 nec Vicarii parochiales, qui non sunt praediti plena potestate parociales. Sedaj bi pa rad vedel, kje v goriški nadškofiji je kak vicarius parochialis independens, ko so v Statusu vsi od prvega do zadnjega porinjani v oklepaje? Dragi oklepajec, šele ko Ti bodo predstojniki podrli ograjo, boš stopil v Can. 451, § 2 2° in potem boš po Can. 13 on. 3° smel blagosloviti svoj sešiti humeral. Ker je pa tolažba habere socios dolorem, Ti povem, da so v enakem obsojenju tudi naši kurati, če kateri izjeme ne dokažejo. Če morda meni ne veruješ, pojdi brat besedilo dekretov za kurate in vikarje, ki je enako kapelanskemu. Najbolj otipljiv znak, kdo je po kanonih parochus, oziroma kjer je po kanonih parochia, je na Can. 466. slonečo dolžnost applicandae Missae pro populo.

Ker torej po kanonih nimaš pravice blagoslavljati sveto opravo, se Ti cepi pot na dve strani: ali prosiš župnika, kateri je imenovan v Tvojem oklepaju, ali prosiš ordinariat delegacije, če imaš vzroke in razloge. Dekan, če njegova župnija ni v Tvojem oklepaju, Tvojega humerala brez delegacije ne more blagosloviti. Fol. Eccl. 1910. pag. 37. pravi: Ex hodierna praxi Decani habeant facultatem... benedicendi paramenta... infra ambitum sui Decanatus. Kodeks je vpeljal v tem

oziru novo prakso. Da bi bila dekanom po kodeksu podeljena nova delegacija, nismo slišali.

Upam, da boš z odgovorom zadovoljen in baš zmoliš za me obljubljeni psalme. Celi psalterij pa zmoli v namen, da bi se tisti oklepaji podrli, in bi se celotno vprašanje zastran naših kurator in vikarjev čimprej ugodno rešilo. *Tavžentroža.*

Zapiski.

Šola za orgljanje.

Dokler ne moremo doseči ideala, ki je šola z internatom, se moramo zadovoljiti z nadomestki. Pa tudi med temi je treba ločiti dobre od slabih. Sobrate na tržaškem ozemlju opozarjamo na nevarnost. Treba je vestno paziti, na kakšen naslov pošiljamo orglavske učence, ako nočemo, da bi nam kdaj kak nov organist, ki je — mogoče z duhovniško podporo — izšel iz tiste »šole«, župnijo pokvaril. Kdor želi dobrega učitelja, izvrstnega strokovnjaka, obenem moža krščanskega nazorja in tudi življenja, naj pošilja kandidata za organista drju Evgenu Buncu, Trst, via Zonta 7/II. Dr. Bunc je zatrdil, da za izvežbanje srednjega podeželskega organista zadostuje 1 lekcija na teden, in to 1 do 2 let. Dr. B., ki je učence slovitatega profesorja Skoleka, bi učinilo temeljito znižal, ko bi se priglasilo vsaj deset učencev.

(e — i — i).

Podružne cerkve.

Kakor je sobratom znano, je komisariat v Trevisu odločno odklonil v naši spomenici izraženo željo, da bi se tudi podružne cerkve obnovile na vladne troške. Komisariat stoji na stališču, da so podružne cerkve privatna bitja in da zato spadajo v področje finančne intendance.

Vse upanje pa ni še izginilo. Na podlagi postave od 10/12 1922 št. 1722 bi se dalo tudi podružnice vspostaviti kot župne cerkve. Naprosili smo poslanca drja B. naj zaprosi vladu za avtentično razlago tega zakona.

Če je vlada v lastnem delokrogu pozidala podružnice v Orhovljah, Sosljanu, Slivnem itd., čemu bi delala pri drugih izjemo? Vlada bi delo z lahkoto dokončala, česar pa dušni pastir ne more, ko mu odbijejo 30% pri obligacijah. — Obenem pa bi duhovnik z 30% doplačilom marsikaj oskrbel za podružnice.

Do sedaj so se priglasile sledeče podružnice: *Komen*: 1. D. M. Oberšljanska, 1. Volčjigrad, 3.

Ivanjgrad. *Miren*: 1. Rupa: Sv. Marko, 2. Peč: Sv. Katarina. *Kal*: Koprivišče: Sv. Tomaž. *Deskle*: Paljevo in *Opatjeselo*: Nova vas.

Sobr. Kodrič iz Opatjegasela nam sporoča, da je pozidanje podružnice zaupal g. podeštatu, ki mu je vse obljubil. Dal Bog, da bi uspel! Dosedanje izkušnje takih intervencij niso uspele, če so pa kje, prosimo objave! F. Š.

Matični izpiski.

Ker si je vlada prisvojila izključno vodstvo matic, pa županstva zahtevajo od nas različne izpiske, ki jih pa nismo dolžni dati brezplačno, zato se sklicujte na sledeči odlok (determinazione): Ministero della Giustizia e degli affari di Culto Div. VII. Sez. 1. N. 15652/232 H. 4 F. G del 7. ottobre 1927, ki izrečno izjavlja: »per il servizio, che solo saltuariamente continuano a prestare (i curatori d'anime) per il rilascio di copie, estratti e certificati, limitatamente agli atti depositati e custoditi, va osservato, che le spese relative fanno carico ai richiedenti.«

Čuvajmo pravice in zahtevajmo plačilo tudi od županste. Suum cuique!

Vojna posojila.

Gledè vojnih posojil napram bivši A. O. mornarhiji ni še nič izvestnega. Naprosili smo posl. dr. Besednjaka, da poizkuša poizvedeti mnenje vlade v tem oziru, pa se mu ni še posrečilo. — Potrpljenje!

Občinski proračuni.

Preživljamo novo gospodarsko življenje. Delokrog nekdanjih malih županste se osredotoča v velikih županskih središčih, ki so sicer prevzela posvetna bremena na svoja namena, cerkvenih pa se večinoma otrešajo. — Prej je bila navadno duhovnija razdeljena na dve županstvi ali celò tri. — V takih slučajih je deloval cerkveni skladovni odbor, ki je skrbel za kritje stroškov cerkv. bogoslužja. Danes je ravno narobe. Po dve duhovniji ali celò tri spadajo pod eno županstvo. — Ker pa niso cerkv. skladovni odbori reorganizirani po novih razmerah, ni jasno, kam naj se obrnemo, da pridemo do kritja cerkvenih potrebščin.

Kjer so ostale razmere pri starem, je jasno, kaj mi je storiti; kjer so se pa razmere spreminile, se moram obrniti le na županstvo, kamor spada moja duhovnija, da mi ono jamči za moje cerkvene pravice. — Zato svetujem:

1. Vsak naj si ogleda občinski proračun in naj za cerkev važne postavke izpiše.

2. Preglej postavke za cerkveno bogoslužje, ki jih dobiš večinoma med fakultativnimi. Dobro pazi, da li je vnešeno, kar ti po pogodbi ali po navadi pritiče.

3. Če se ti zdi, da si v svojih pravicah prikrajšan, napravi ugovor na županstvo proti kršenju pravic, ter prosi pismenega odgovora.

4. Če prejmeš negativen odgovor, se pritoži na prefekturo.

Gledè cerkv. skladovnih odborov se je »Zbor« obrnil na sobr. K. O. Ko dobimo referat, ga objavimo v »Zborniku«. Čaka nas še veliko dela in mnogo truda, preden pridemo do rednih in ustaljenih razmer. F. Š.

Stoletni dvom... o tistem sešitem humeralu.

Tiskarski škrat na strani 25. letošnjega Zbornika — l. 1827 mesto 1927 — je v nebo vpijoči glas, ki me je rešil grozne nesreče in smrti na cesti (24. II. t. l.) gotovo samo za to, da bi mogel priti do mov pogledat, kako oklepajski gospod nunc vedno še dvomi o tistem sešitem humeralu. Dolžan sem torej, podati še en kratek odgovor g. K., da obširna razprava ponovljena v februarški številki ne bo dolgočasila celo... stoletje onih sobratov, ki si želijo v našem glasilu bolj resnega čtiva.

1. Napačno sem razumel besedo humeral, ker sem vedno slišal praviti amictus = amiktu, velum = zagrinjalu za keplih, humerale = ogrinjalu za blagoslov s Sv. R. T.: tako da je meni samo to zadnje pravi humeral, če tudi je amikt z drugim latinskim imenom humerale.

2. Glede blagoslavljanja liturgične obleke je najbolje, da pogledate Ušeničnikovo Pastoralno bogoslovje — II, stran 71.

3. Za oklepaje tudi to pot ne bo nič, ker ne poznam vaših diecezanskih posebnosti: vsak pa bi moral vedeti za svoje pravice, in tudi oklepajci bi morali znati, ali so uvrščeni med one mašnike, o katerih govori can. 1394. Pelen.

VERBUM DEI

HOMILETIČNA PRILOGA ZA APRIL

Stanko Stanič, kurat.

Veliki petek.

Kristus, križ in grob.

Na današnji dan je nekoč stopil na prižnico pobožni Ludovik iz Granade. »Trpljenje našega Gospoda Jezusa Kristusa...« samo te besede je izrekel, potem ga je premagal jok. Nadaljevati ni mogel. Ljudstvo, katero ga je videlo, je tudi samo začelo jokati. To je bila najbolj ganljiva pridiga velikega petka.

Mi — jaz in vi — se tem ljudem ne moremo primerjati. Vendar hočemo danes, poslednjič v tem postnem času odpreti knjigo trpljenja našega Gospoda Jezusa Kristusa. Postaviti si hočemo pred oči najstrašnejši prizor — Kalvarijo na dan velikega petka:

1. Kristusa na križu;
2. osamljeni križ;
3. in skalnati grob.

1. Dragi poslušavci, pojdite z mano še enkrat v duhu v sveto mesto Jeruzalem. Naša pot gre na Golgoto. Kaj vidimo? Na srednjem križu visi nekdo, ki ga dobro poznamo. Jezus Kristus, naš Gospod, Sin božji, ki je bil rojen v Betlehemu. Dal se je v plenice poviti, da bi nas peklenških verig odrešil, dal se je položiti na trdo slamo, da nam ne bo treba goreti v večnem ognju, bil je tri deset let pokoren Jožefu in Mariji, da nam je dal zgled življenja; tri leta je javno učil, delil dobre in delal čudeže, da nam je ustvaril našo zveličavno vero.

In kje je danes?

Na Oljski gori so ga ulovili, zvezali, zasramovali, sodili in obsodili, bičali, s trnjem kronali in na križ pribili. Ves krvav, razbičan, opljuvan umira, viseč na treh žeblih med nebom in zemljo. »Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil!« kliče. »Žejen sem!« Z globokim glasom pravi: »Dopolnjeno je,« nagne glavo in izdihne svojo dušo.

Ali se boš čudil, dragi kristjan, če te vprašam: zakaj je moral Jezus umreti tako grozne smrti? Vojak pod križem ti poreče: Tako umirajo pri nas hudodelci. Strašen odgovor, strašne besede! Kristus-hudodelec! »Ne, ne,« porečeš, »ta ni hudodelec!« Pustimo rimskega vojaka, pojdimo raje k Judu Iškarjotu, apostolu, in vprašajmo ga: »Ti Juda Iškarjot, ti njegov nekdanji spremljevalec, učencec in apostol, kaj je tvoj Gospod vendar zagrešil, da si ga prodal sodnikom?«

Čuj odgovor: »Grešil sem, ker sem izdal nedolžno kri.« In srebrniki žvenketajo po tempelskem tlaku.

Povej nam ti, Pilat, namestnik rimskega cesarja, Kristusov zadnji in najvišji sodnik, kaj je Jezus hudega naredil?

Poslušajmo Pilata: »Jaz sem nedolžen nad krvjo tega pravičnega!«

O, oče nebeški, pa nam povej ti, zakaj si dopustil, da je tvoj edinorojeni Sin umrl tako sramotne smrti na križu?

Čujte in strmite: »Ta je moj ljubljeni Sin, nad katerim imam svoje veselje!«

Torej niti nebo niti zemlja ne poznata njegove krivde. Obrnimo se na Jezusa samega in ga danes na veliki petek vprašajmo. Morda nam bo sam povedal svoj zločin. Kaj si zagrešil, o Jezus?

Čujte njegov odgovor: »Kadar bom povišan od zemlje, bom vse nase potegnil.«

O hvala ti, že poznamo tvoj zločin. Tvoj greh, ki te je na križ pribil, je Tvoja ljubezen, tvoja neskončna ljubezen do nas ljudi. Da bi nas k sebi potegnil, zato trpiš! Božja ljubezen je tvoj greh. Božja ljubezen je poslala Jezusa v to solzno dolino, ljubezen mu je naložila na rame naše grehe, ljubezen ga je pribila na križ. Le tako in ne drugače nas je odrešil!

A njegova ljubezen kliče tudi po naši ljubezni. Toda ne po ljubezni besede, ne po ljubezni mesa, ne po ljubezni sveta, temveč po božji ljubezni!

»Glejte, vaš kralj!« je rekel Pilat, ko ga je krvavega pokazal ljudstvu. Glejte, vaš kralj! Če je križani Jezus naš kralj, kaj nam narekuje naša ljubezen do njega? Spodobi se, da rečemo z apostoli: »Pojdimo tudi mi, da umrjemo z njim!« Če Kristusa ljubimo, moramo tudi z njim križani biti. Križani naj bodo vsi naši udje, da služijo edinole njemu! Pojdimo tudi mi, da umrjemo z njim! Križane naj bodo naše oči, da nas ne bodo več pohujševale! Pojdimo tudi mi, da umrjemo z njim! Križan naj bo naš jezik, da ne bo več preklinjal, lagal, nečisto govoril in bližnjemu škodoval. Pojdimo tudi mi, da umrjemo z njim! Križane naj bodo naše roke, da jih ne rabimo več za greh! Križane naj bodo naše noge, da ne bodo mogle več hoditi po krivih potih. Pojdimo tudi mi, da umrjemo z njim! Prebodeno naj bo naše srce in naj izteče iz njega ves napuh, ki mori našo vero kakor slana cvetlice.

Umreti mora v nas naš stari človek — na križ z njim! — pričeti moramo novo življenje novega človeka, ki bo nosil podobo Kristusovo na sebi. To nam tudi cerkev ukazuje, to smo sklenili pri velikonočni spovedi.

Le tako bomo vračali Gospodu ljubezen, le tako bomo ljubili Križanega!

2. Ko je pa Jezus na križu umrl, sta si Nikodem in Jožef Arimatejec izprosil od Pilata Jezusovo mrtvo telo. Snela sta ga s križa, povila v tančice, mazilila z dišavami in položila v nov v skalo vsekan grob, kjer ni bil še nikdo položen.

Na Kalvariji je ostal tisti večer le prazen, okrvavljen križ in tihi božji grob. Ker smo pa do sedaj premišljevali Jezusovo križanje in smrt, ostanimo še par minut pod praznim s krvjo oblitim križem, ki je naša moč, naša tolažba, naše upanje in čast.

Kaj nam zaznamuje križ? Križ je simbol trpljenja. Ves svet je v trpljenje zakopan. Začenja se pri Adamu — in se rasteza na vse ljudi, na vesoljno stvarstvo, na vse čase in kraje; trpljenje te spremlja od zibelke do groba, z jokom si stopil na svet, in solza se ti utrne na osteklenelih očeh, ko izdihneš. Marsikaj je že iznašel učeni svet, a enega nikdar ne bo, leka zoper trpljenje: kako bi se dala naša solzna dolina spremeniti v raj. Vse premišljevanje modrijanov, vse iznadbe učenih glav — vse zastonj — trpljenje ne morejo spraviti s sveta.

Odkod, čemu skrivnost trpljenja? 6000 let se ubogi svet nad tem vprašanjem glavo ubija, od Adama pa do danes. A dokler svet svoji, ostane to vprašanje ljudem brez vere uganka.

Po odgovoru na to vprašanje se cepi vesoljno človeštvo v dva dela. En del, ki se je obrnil proč od Boga in si hoče brez ozira na večnost že na tem svetu pripraviti nebesa, življenje polno sreče in blaženosti, a se tudi moti v svojih sanjah, ker le prepogosto jim stopajo na pot trpljenje, žalost in bolest. Tisti, ki išče nebes na zemlji, sovraži trpljenje, beži pred njim, a trajno mu ne more uteči. In kdor noče verovati v višjo neskončno moč, ki vlada po svoji previdnosti svet, se končno vendar le čuti v njeni oblasti, zoper katero ne pomaga

upor. Tak potem preklinja trpljenje in življenje, preklinja uro svojega rojstva, preklinja svet in vse, in če hoče izvajati zadnjo posledico, konča sam sebe. In koliko je takih sedaj med nami, ki preklinjajo svoje rojstvo, trpljenje in svet. Zakaj pa? Ker nočejo ukloniti svojega kolena pred križem, katerega vidimo danes okrvavljenega na Kalvariji.

Drugi del ljudi pa si razlaga in tolmači skrivnost trpljenja v luči sv. križa. To so verni kristjani, ki spoznavajo v trpljenju izraz ljubezni božje po besedah Skrivnega razodetja: »Kogar Bog ljubi, tega tepe.« Vsem tem je pa kalvarijski križ kot znamenje trpljenja v časti; iz križa in trpljenja jim raste moč, v križu in trpljenju vidijo svojo tolažbo, edino v križu jim cvete upanje.

Sicer se nam brezverni svet smeje, posmehuje se duhovnikom, ki v imenu tega križa tolažijo trpeče človeštvo. Pravijo, da se s tem ovira človeška svoboda, smejejo se tolažbi križa. Jaz bi pa takim zasmehovalcem križa in vere rekel: »Ako znate več, kakor Sin božji, ki je dejal, da bodo morali njegovi učenci križ nositi kakor on, potem odpravite vse križe in težave s sveta. Ker pa tega ne morete, privoščite ljudem vsaj tolažbo v trpljenju, trpljenju, ki mu nikdar ne uide. To tolažbo trpljenja pa dobi človek edino le v sv. Križu. Zato se ne more tudi prav razumeti, čemu je trpljenje na svetu, kakor ravno v svitu sv. križa. Zato pravi sv. Savel: »Beseda o križu je neumnost tistim, ki se pogube, tistim pa, ki se bodo zveličali je moč božja.«

Da ne bo veliko besede, pogledimo, kaj nam je prav za prav trpljenje v luči križa. Ali je res trpljenje strašno zlo za človeka. Ne!

a) Trpljenje je zveličavno! Zakaj? Zato, ker kdor vdano nosi za Jezusom svoj križ — težave in bridkost — ta daje že tukaj na svetu Bogu zadoščenje za greh in si služi nebesa.

b) Trpljenje, ki nas na svetu zadene, pa je tudi *častno*. Zakaj? Zato, ker nam je s tem dana prilika, vsaj od daleč posnemati Jezusa, ki je današnji dan nosil svoj križ in na njem umrl. Njega posnemati je naša čast.

c) Naš križ je pa tudi *lahk*, ker Kristus nam ne nalaga samo križa, ampak nam daje tudi svojo milost, da ga laže nosimo.

č) Osamljeni križ na Kalvariji nam daje nadnaravno dušno in telesno moč in tolažbo. Pogled na križ je dajal moč mučencem, pogled na kalvarijski križ daje moč vsem trpečim. Ali ti ne daje tolažbe pogled na križ, o krščanski oče, ki si računal na pomoč svojih sinov, pa jih krije črna prst tuih zemelj? Ali bi ti, krščanska mati, prenesla skrbi, težave, pomanjkanje in žalost, brez pogleda na Jezusov križ?

V križu je plačilo, v križu je svidenje, v križu je upanje večnega plačila. Le križ nam sveti govori, da vid'no se nad zvezdami!

S križem nam je Jezus nebesa zaslužil, z voljnim prenašanjem trpljenja si jih zagotavljamo tudi mi!

Jezus je s svojim križem posvetil naše trpljenje.

O blaženi križ, edino naše upanje!

* * *

3. Predragi v Gospodu! Spoznali smo danes tisti Jezusov zločin, ki je bil vzrok njegove sramotne smrti. Ljubezen je bila, ki zahteva tudi od nas ljubezni. Videli smo tudi, kakšnega pomena je za nas križ sam — simbol (znamenje) trpljenja in tolažbe.

Preden se pa danes razidemo, oglejmo si še Jezusov grob. Nahajal se je na Kalvariji v nekem vrtu in je bil v skalo vsekano. Ko je bilo Jezusovo telo vanj položeno, so ga s skalo zaslonili in zapečatili.

V tem grobu je počakal Jezus svojega vstajenja.

Jaz bi pa današnji dan hotel, da bi tudi vaše srce postalo grob, v katerem naj bi počival naš Gospod Jezus Kristus s svojo vero, upanjem in ljubeznijo.

V božji grob so položili mrtvo telo Jezusovo v tančice povito; v vaše srce je pa duhovnik položil živo telo Jezusovo, skrito v podobi kruha.

Kje je bil Jezusov božji grob? Ne v nižavah mesta, ampak na višavah Kalvarije.

Tudi vaše srce, po velikonočnem svetem obhajilu prebivališče Gospodovo, ne sme biti v nižavah posvetnosti, poželenja, strasti in greha, ampak mora biti nad vse to vzvišeno.

Kje je bil Jezusov božji grob? Ne na prostem polju, ampak na ograjenem vrtu.

Tudi vaše srce mora biti zaprto in zavarovano proti peklenski kači zapeljivca ali zapeljivke. Kdor priložnosti išče, se v priložnosti pogubi.

Kakšen je bil Jezusov božji grob? Nov in v skalo vsekan.

Tako bodi tudi tvoje srce! Oprano v krvi Jagnjeta, utrjeno kot skala v križu in trpljenju.

Kakšen je bil Jezusov božji grob? Zaprt in zapečaten!

Tudi ti, dragi prijatelj, zapri in zapečati v svoje srce moje današnje besede o Jezusu križanem, njegovem križu in grobu. Naj te misel na Jezusa križanega spremlja v boju z grehom, naj te misel na Gospoda okrvavljeni križ tolaži v bridkosti in trpljenju. Gospod pa naj ostane v grobu tvojega srca zdaj in vse komaj. Amen.

Ivan Rejec, župnik:

Velika noč.

Vstajenje mesa.

Po Segneriju.

To trohljivo mora obleči netrohljivost in to umrljivo obleči neumrljivost.

1 Kor 15, 53.

1. Katerekoli vere, nove ali stare, so kdaj cvele med narodi, vse so se telesu laskale, ko so mu puščale poštene ali celo nepoštene užitke — samo krščanska vera ne. Le naša vera vsekdar nastopa zoper telo tako ostro in sovražno, kakor da ga nalašč hoče preganjati. Komaj je stopil Kristus pred svet, je že potegnil meč z bridko ostrino: vojsko, vojsko, kliče, sem prinesel ljudem. Kdor hoče biti moj učenec, ne govóri o mehkužnosti in nasladi, o miru in pokoju, to ni moj cilj. »Nisem prišel, da prinesem mir, ampak meč« (Mat 10, 34). In ko razlaga posameznosti svoje postave, pravi: »Čujte, pagani, ki si jemljete po več žená — eno samo vam dovolim v svetem zakonu. A če hoče kdo biti moj poseben prijatelj, naj se prostovoljno odpove še tej veliki pravici, ter zavrže vsako naslado, ki je počutna! In ako se vaše telo temu upira, kaj vam pravim? Krotite ga z gorečo molitvijo, pritrgujte mu jedi z radovoljnim postom, odtegujte mu počitka z neumornim delom in bedenjem! — Vi, pagani, ki se vtapljate v razbrzdanih veselicah, uživajoč pravično in krivično bogastvo: odpovejte se vsakemu občestvu s svetom, ako je pregrešno, ako ni čisto. A če kdo hoče, da bi mi bil posebno ljub in drag, naj se popolnoma loči s svetá, da bo z molitvijo, z ostro pokoro in z dobrimi deli služil le meni, svojemu Bogu. — Ker pa vem, da boste — če še tako nedolžni — vendar imeli sovražnike, ki vas bodo hoteli odtrgati od mene: tedaj vedite, da ne pustim, da bi kdaj zatajili tudi le eno resnico od vseh, katerih sem vas jaz učil. Ako bodo skušali s prošnjami, obljubami, grožnjami, mukami izneveriti vas sv. veri, ne ustrašite se ječ in trpljenja, ne bodi vas groza palic, mečev, ognja ne lačnih zverin! »Ne bojte se tistih, ki umore telo!« (Mat 16, 28). Ti so

Kristusovi nauki: njegovi *sveti* in njegove *zapovedi*, kakršne nas vodijo na vojsko zoper telo; nauki, ki so rodili občudovanja vredne krščanske device, puščavnike, mučence. Trde zapovedi, ostri sveti! In vendar so po njih nagibu tisoči in milijoni krščanskih junakov z veseljem šli v boj zoper svoje telo: niso držali samo zapovedi božjih do mučeniške smrti, ampak so vršili tudi na izvoljo dane svete Kristusove kot device in puščavniki, duhovniki in redovniki. — Kako to? — Isti Kristus, ki velevala, da sovražimo svoje telo, ga zatajujmo, mrtvičimo in ga dajmo, če treba, po njegovem zgledu tudi v smrt — isti Kristus je obljubil, da bomo nazaj dobili žrtvovano telo, kakor je on velikonočno jutro svoje zopet prejel: zacementirano, zdravo, veličastno, neumrljivo. »To trohljivo namreč mora obleči netrohljivost in to umrljivo obleči neumrljivost«. To je, kristjani, naše veliko upanje, katerega nas uči sv. vera: Verujem... v vstajenje mesa in večno življenje«.

2. Zgodovina pripoveduje: Pyrrhus, slavni kralj epirski, je nekoč zvedel, da ga vojaki imenujejo »orla«, to pa zato, ker tako naglo svoje sovražnike poišče, napade, zmaga. »Res je«, jim je tedaj kralj odgovoril, »jaz sem orel, a vi, vojaki, ste mi peroti, na katerih se nad sovražnike dvigam«. Taisto, mišlim, lahko reče duša, da so ji vsi udje telesa — peroti, s katerimi se neprestano dviga, giblje, dela. In res, mar more kaj še tako majhnega storiti duša brez telesa? Ne more izreči besede, ne narediti koraka, ne oblikovati misli. Ako hoče pokazati žalost, ji mora telo posoditi solze in vzdih; ako hoče javiti veselje, se mora telo smejeti in vriskati. Zastonj bi se na nebu lesketale zvezde, ko bi ne imeli očesa za gledanje; zastonj bi bili sladki glasovi petja in godbe, ko bi ne imeli telesnega ušesaza poslušanje. S koliko ljubeznijo tedaj se duša oklene svojega telesa, katero ji tako lepo služi v kratki dobi tega življenja! Tako zelo se duša posestri s telesom, da se ničesa bolj ne boji kot škode svojemu telesu, ničesa bolj ne veseli, kot če se njemu dobro godi.

Ali bi bila tedaj duša voljna, izročiti svoje telo zatajevanju, trpljenju ali celo smrti, ko ne bi tudi ono imelo od tega kakega dobička? Poglejmo le veleдушnega vojskovodjo! Ni zadovoljen, da bi po slavni zmagi le sam prejel čast in darove, ampak hoče, naj bodo z njim deležni dobrot zmage tudi vojaki njegov. ki so z njim prenašali pomanjkanje, trud in rane. Zdaj se pa ozrimo na boji, ki ga bije vsakdo za krščansko vero in pravičnost! Kdo trpi v tem boju udarce, rane — kdo dá življenje? Ali ne sveta *telesa* mučencev? Kdo se odveduje uživanju bogastva, se odteguje nasladam in mikom posvetne družbe? Ali ne *telesa* puščavnikov in redovnikov? Kdo pogreša počutno slast, kateri se odrečejo tisti, ki živijo čisto ali celo deviško? Ali ne *telesa* njihova? In do vsem tem naj bi telo ostalo brez plačila? Pravično je torej Bog uredil, da bo i telo uživalo z dušo vred večno povračilo: da bosta združena — kakor v trudu in trpljenju — enako tudi v veselju in slavi. Da, »mora torej, *mora* to trohljivo obleči netrohljivost in to umrljivo obleči neumrljivost«. Zato, ker je tako pravično.

3. Radi mi boste priznali, kristjani, da nas, kakršni smo zdaj, bolj mika telesno in čutno veselje kot pa samo duhovno; da nas bolj vleče, kar vidimo in slišimo, kot pa tisto, kar spoznamo le z umom. Ko bi prišel k tebi prijatelj žejen in lačen, pa bi ti postavil predeni kozarec dobrega vina in hleb kruha, zraven pa mu navdušeno govoril o lepi krščanski čednosti: ali ne bi prijatelj hudo prezrl tvoje besede, pa si postregel s kruhom in vinom? Taki smo, dokler živimo v telesu: bolj smo željni telesnih dobrot mimo duševnih. Pa si zdaj mislite, da bi Bog ne bil obljubil svojim služabnikom drugih dobrot in užitkov kot le tistega največjega, ki je, da bomo gledali in ljubili Boga, ki je zgolj duh: ah, ko se bojim, da bi bili marsikateri ugovarjali: Ni nam po volji.

»Studi se nam ta lahka jed«, so godrnjali objestni Izraelci v puščavi, ko jih je Pog pital s sladko mano, a oni so pozeleli po loncih, polnih mesa, kakor so jih imeli v Egiptu. Tako, se bojim, bi se tudi marsikateri kristjan zavoljo čisto duhovne blaženosti v nebesih ne maral zdaj odpovedati telesnim slastem. In kaj je storil Bog? Glejte, usmilil se je te slabosti našega nagnjenja in nam pripravil v nebesih radosti, katere niso le več vredne od telesnih, ampak so tudi tem podobne, tako da bodo te roke, ta ušesa, ta jezik, te oči našle prikladnih užitkov in slasti po svojih naravnih željah. Tudi zato torej mora to trohljivo obleči netrohljivost in to umrljivo obleči neumrljivost, da bo vekomaj uživalo sebi ustrezajočo srečo.

4. Glejte, s tem je Bog obenem vzel vsak izgovor tistim, kateri se ne bodo zveličali. In saj res, povejte, kaj mi morete odgovoriti, kristjani, ako vas v božjem imenu pozivam, *da se zatajajte*, to je, da se odpovejte vsaj grešnim telesnim nasladam, kakršnih si voščite mnogi brez mere? Morete li količkaj umestno reči: nočemo? — Lahko, res, bi se vam zdelo hudo, odreči vašim ušesom veselje, ki ga imate od prešernega smeha ob nečistem govorjenju, od zapeljivega petja in godbe, kar vse tako pogosto poslušate po krčmah in plesiščih in ponočnih shajališčih. Toda ko vas zagotovim, da boste uživali tako in enako slast, samo da čisto in brez greha in neizmerno bolj popolno, ne za kakšen trenutek, ampak vekomaj, ko vam bodo na migljaj pokorni nebeški pevci in godci — zakaj le bi se vam zdelo težko to veselje, ne rečem izgubiti, ne, marveč le nekoliko nanje počakati? Ali niste že čuli povedati o bolnem sv. Frančišku? Ležal je v hudi mrzlici, a roka angelska se je vpricho njega doteknila nebeške strune; en sam glas je svetnik ujel in njegova duša se je potopila v brezdanjo radost, tako da mu je mahoma izginil vsak sled hude bolezni. In prav taka slast bo napajala naša ušesa, a ne trenutno in minljivo, ampak trajno in večno. Ali se ne bomo torej odpovedali, dokler živimo, poslušanju tega, kar je grešno in nečisto? — In vsem vam pravim: vi se hočete naužiti telesnih in čutnih slasti, kajne? In telesnih in čutnih slasti hočem tudi jaz, da se res naužijete, samo s tem razločkom, da vi želite grešnih, jaz vam ponujam čistih, vi želite pomanjkljivih, jaz vam dajem popolnih, vi želite minljivih, jaz vam dajem večnih. V tem samo gremo nárazen, da vi želite, kar je manj, jaz vam ponujam, kar je več. In da vendar ne bi marali te ponudbe?

5. Res, da morate nekoliko počakati, preden dobite obljubljeno veselje. »Potrpljenje vam je potrebno«, pravi že sv. Pavel, »da dosežete obljube« (Hebr 10. 56). Toda, kadar je pa zamena v velik dobiček, kdo ne bo nekoliko počakal? In saj res, kaj bi rekli kmetu, ki bi prve dni avgusta, ko je grozdje še kislo, peljal trgače v vinograd, bi spravljal grozde v ornice in bednje ter nalival kislico v sode? »Počakaj«, bi rekli, »počakaj vendar en mesec ali dva, ne spametni, da grozdje izzori! Tedaj boš imel sladko, močno, stanovitno vino, a ta kislica, čemu ti bo? Saj ni za nič!« Ali vam ne morem jaz taisto reči z enako pravico? Zakaj, le zakaj ste v tem življenju tako nepočakani, da hočete tukaj za en trenutek pregrešno užiti tisto čutno veselje, katero bi s tako velikim dobičkom — prihranili za celo večnost?

6. Odtod je tudi očitno, da ni vredno vernega kristijana, če se plaho boji, ne rečem le zatajevanja, ampak tudi smrti. Hrabri pagan Kato, velik rimski domoljub, je videl, da se nagiblje h koncu svoboda njegove domovine. Zato je hotel poprej končati življenje, kot bi doživel tako nesrečo ljubljene Rima. In res, odločno si sune bodalo v srce; niso ga mogli zadržati prijatelji. Nočem vam staviti za zgled samomorivca pagana; kajti velik greh je, si vzeti življenje, preden je božja volja. Toda če vprašate, odkod je imel Kato tako odločno moč zoper svoje telo, nam odgovarja njegov življenjepisec: Kato je veroval, da nje-

gova duša ne umrje. Ker je bil prepričan, da bo en del, in sicer boljši del njegove osebe živel, je rad žrtvoval drugi del — svoje telo. Če je že to prepričanje, da mu bo duša živela, Katona tako krepila, kaj mislite, kakšno moč bi bil šele zajel Kato iz krščanske vere, ki nas uči, da tudi svojega telesa ne izgubimo, če v Bogu umrjemo; da ga le izročimo za malo časa v varstvo zemlji, a ga bomo sodnji dan nazaj prejeli mnogo lepše in boljše kot je zdaj, zato da bo tudi ono deležno večnega življenja, neminljive slave insreče. Ali se bomo torej bali smrti bolj ko pagani? Ali bomo nezmerno žalovali kakor oni, ki nimajo upanja?

7. To bi ne bilo krščansko. Spomnimo se, kako so krščanski mučenci malo marali, tudi če so jih zadele najgrozovitejše vrste smrti! Sv. Vid, 13 letni deček, je na križu hvalnice pel; nedolžni deklici Apolonija in Lucija ste sredi ognja veselo rajali; sv. Lovrenc se je na ražnju iz rablja norčeval. Tako moč so le-ti zajemali iz naše krščanske vere. Prepričani so bili, da udobe svoje ranjeno in izmučeno telo nekoč zdravo, neumrljivo in blaženo od Boga nazaj.

Res, kdo ne bi občudoval ljubeznive uredbe našega Boga, ki hoče, da ne uživaj samo duša v nebesih svojsko neminljivo blaženost, ampak da bodi enake sreče deležno i telo. Zato je Oče Kristusu velikonočno jutro vrnil njegovo telo, da bi po njegovem častitljivem vstajenju poživil naše upanje v vstajenje mesa. Ali ne bomo torej radi zatajevali grešnih želj, da ne oskrunjamo telesa, katero mora biti kdaj presajeno s te zemlje na večno srečne livade nebeške domovine?

Dr. Konst. Vidmar:

Bela nedelja.

Jezusove rane.

Slavni rimski govornik Antonij je nekoč zagovarjal zelo zaslužnega Rimljana, ki je bil obdolžen veleizdaje. Kljub svoji zgovornosti je Antonij obupal nad uspehom svojega govora. Kaj si je v tej svoji stiski zmisлил? Videč, da drugače ne bo uspel, je pograbil za plašč svojega varovanca in mu razkril prsi. Prizkazale so se brazgotine ran, ki jih je obdolženec dobil v boju za domovino. To je pomagalo več, nego vsa zgovornost. Med vzklikanjem in občnim veseljem množice je bil obdolženec oproščen.

Tako nekako je nastopil v današnjem evangeliju tudi Jezus Kristus pred svojimi apostoli; posebno pred apostolom Tomažem. Pokazal je na svoje rane in rekel Tomažu: »Tomaž, glej moje roke in položi svoje prste v moje rane in deni roko v mojo stran!«

Z ozirom na ta pretresljivi prizor bomo tudi mi danes premissljevali rane na povečičanem telesu našega Gospoda Jezusa Kristusa.

* * *

Vprašajmo se, zakaj je Gospod po svojem vstajenju, na svojem že povečičanem telesu še vedno ohranil znamenja svojega največjega ponižanja, svoje rane? Zakaj je celo v nebesa šel z znamenji svojega trpljenja?

Predragi v Gospodu, to je storil Jezus iz dveh vzrokov:

1. radi samega sebe,
2. radi nas.

1. Najprej sem rekel, da je ohranil Jezus Kristus znamenja svojih ran radi samega sebe. Seveda ni ohranil Jezus krvavečih ran, ampak kakor je bilo povečičano njegovo telo, tako so bile povečičane tudi njegove rane. Vzrok, zakaj

je te rane Jezus ohranil, tiči v tem, da je hotel z njimi dokazati svoje resnično vstajenje. Vsi apostoli so več ali manj dvomili nad resničnostjo njegovega vstajenja. Največji dvomljivec pa je bil apostol Tomaž. Ta je v svoji neveri naravnost zahteval, da hoče videti njegove rane, preden veruje v njegovo vstajenje. Še več! Tomaž ni niti svojim očem zaupal, ampak je postavil zahtevo, da mora, preden bo veroval, celo položiti prst v njegove rane. Tri svoje čute je hotel prepričati, preden bi veroval v Jezusovo vstajenje: sluh, vid in tip. In Tomaž se je ravno po Gospodovih ranah prepričal, da je Jezus res vstal, padel kolena in rekel: »Moj Gospod in moj Bog!«

In ker je Gospod dobro vedel, da bodo tisoči s Tomažem govorili: »Ne verujem!« je hotel ravno s svojimi ranami premagati njihovo nevero. Še po vstajenju je ohranil na poveličanem telesu znamenja svojega ponižanja na križu.

Toda poveličanemu Jezusu njegove rane niso več znak nekdanjega ponižanja. Njegove rane so slavo od mrtvih vstalega Gospoda še povečale. Kakor je namreč bilo poveličano njegovo telo, tako so bile poveličane tudi njegove rane. Nekdaj spomin njegovega ponižanja so postale po vstajenju same poveličane lepota njegovega poveličanega telesa. Tako, da poje sv. Cerkev v svojem velikonočnem slavospevu:

»O kako bleste se rane, ki za nas so bile Mu zadanel!«

Vendar pa naš Gospod ni ohranil svojih ran samo za dokaz svojega vstajenja in za lepoto svojega poveličanega telesa, ampak tudi za spomin svoje zmage.

Ko je španski vojskovodja Cabrera leta 1875. padel v nemilost pri svojem gospodu Don Carlosu in mu je ta odtegnil vsa odlikovanja, mu je Cabrera odgovoril: »Le vzemi moja odlikovanja, ostanejo mi pa moje rane za spomin na moje zasluge!« Tako nekako je ohranil tudi Gospod Jezus svoje rane kot spomin na svojo zmago nad grehom.

Kristus je bil boj življenja in smrti. »Življenje in smrt sta bojevala dvoboj,« poje cerkev o velikonočnem času. In malovernim se je zdelo, da je Kristus podlegel. V boju je umrl in je bil v grob položen. Vendar pa je bila ravno v smrti zmaga! Zastonj se je veselil pekel, še nikdar ni bil tako do konca poražen, kakor ravno s smrtjo Gospodovo.

Tretji dan je Gospod Jezus od mrtvih vstal. Res, njegove roke so bile prebodene, vendar ravno s temi rokami je močnejši zmagal močnega. Res, njegove noge so bile z žebli prebite, vendar zdaj je bil povišan in njegovi sovražniki ponižani k vznožju njegovih nog. Res, knez teme je po rokah rimskega vojščaka prebodel njegovo levo stran, ampak s tem je Satan sam sebi zadal smrtni udarec.

Ali ni torej prav in umestno, da je poveličani Jezus ohranil svoje rane? Niso samo dokaz njegovega vstajenja in lepota njegovega poveličanja telesa, temveč tudi večni spomin njegove večne zmage.

2. Jezus je po svojem vstajenju ohranil znamenja svojih ran tudi radi nas samih. Njegove petere rane so nam večni spomin na ceno, za katero smo bili odrešeni. Trni njegovega trpljenja in želo njegove smrti so vnovič napisali naše ime v knjigo življenja. Če bi pa mi morda na to pozabili, nas danes cerkev na to spominja. Božja ljubezen se nam ni toliko razodela v črnem sovraštvu Gospodovih sovražnikov, ampak v Gospodovem povišanju na križu. Zato poje v našnjih večernicah sveta Cerkev, da je »ljubezen bila tista svečenica, ki Gospodovo telo je darovala«. Zunanje krvavo darovanje se je časovno dopolnilo, kakor vsako zgodovinsko dejstvo, križana ljubezen sama pa ima na sebi znak nesmrtnosti, v njej je večno duhovništvo Kristusovo.

Poveličan je vstal Kristus iz groba, a na svojem telesu je nosil znamenja svojih ran. Tak sedi tudi danes na desnici Boga Očeta, kakor bi hotel vekomaj stati pred svojim Očetom z znamenji svoje križane ljubezni. S temi znamenji hoče biti vekomaj zaznamovan kot srednik med nami in Očetom.

Dragi verniki, kakor vidite Gospoda pred nami v podobi križa, tako stoji tudi vekomaj pred Bogom s svojimi poveličanimi ranami, kličeč brez prenehanja: »Usmili se mojih vernih, za katere sem te rane prestal!«

Dragi verniki, ali ne slutite, ali ne čutite, da je več nego gol spomin, če sveta Cerkev tako ljubi znamenje svetega križa? Cerkev Križanega in njegovih ran ne časti — le v spomin, ampak zato, ker Gospod tudi z ranami stoji pred Svojim Očetom. Cerkveno leto se spreminja, mine božič, mine velika noč, mine vnebohod, minejo binkošti; nekaj pa vedno ostane na naših oltarjih, ostane Kristus na križu. Zakaj? Zato ker stoji križani Jezus z ranami večno pred obličjem nebeškega Očeta.

Pravljica pripoveduje, da so nekoč roparji napadli nekega gospoda v njegovi palači. Ni bilo nobene pomoči. Gospod je moral dati svoje mlado življenje, vendar je umirajoč napisal na steno s prstom, pomočenim v lastni krvi: »Gospod, usmili se morivcev!«

Tako nekako dela neprestano Jezus Kristus, kaže svoje rane nebeškemu Očetu. Zato nam je pa tudi mogel zagotoviti: »Kar boste prosili mojega Očeta v mojem imenu, boste prejeli.« Amen.

Ivan Kovačič, župnik:

II. povelikonočna nedelja.

Dobri pastir.

Božji Učenik je kaj rad kazal svojim poslušalcem večne resnice v primerah iz stvarstva, v prilikah iz življenja. Znale so vam prilike o nerodovitnem drevesu, o ljuliki med pšenico, o gorčičnem semenu itd. — Prav tako nam je hotel tudi ljubezen svojega srca pokazati v priliki s tem, da primerja v današnjem evangeliju samega sebe dobremu pastirju, naš kristjane pa ovčicam. »Jaz sem dobri pastir,« s temi besedami nam je Izveličar takorekoč odprl svoje presv. Srce in nam pokazal v njem vso svojo neskončno ljubezen do nas, vso svojo skrb za nas in vso svojo dobroto nasproti nam, svojim ovčicam. — Ne morem vam danes povedati, koliko imajo te kratke besede lepih in tolažilnih naukov v sebi; pokazati vam hočem le dve želji, kateri nam hoče Jezus razodeti s tem, da se imenuje dobrega pastirja. — Dobri pastir naj blagoslovi..., da ne padejo na skalo, temveč v rodovitno zemljo.

* * *

Jezus nas želi imeti blizu sebe.

1. — Pastirska služba ni najprijetnejša, in težko boste našli pastirja, ki bi bil zadovoljen s svojim stanom. Vendar je pa tudi pastirsko življenje prijetno, ako je čreda krotka in dobra. Posebno veselje napravlja pastirju ako pride k njemu, kadar jo pokliče, ako se mu približa, kadar stegne proti nji roko in brez strahu je iz nje. Taka čreda je pastirju v veselje, zabavo in kratek čas. Čreda pa, ki je nemirna, ki sili vedno v škodo, ki nič ne sliši pastirjeve besede, taka čreda greni pastirju službo dan za dnem.

V Jezusovih besedah: »jaz sem dobri pastir«, beremo tudi lahko vso žalost njegovo, katero mu povzročajo neubogljive ovce, — ovce, ki se ne zme-

nijo za njega, ki ne poslušajo njegovega glasu, ki se ne marajo zbirati okrog njega, svojega nebeškega pastirja. Iz teh besed pa spoznamo tudi lahko, kako se raduje Jezusovo srce, kadar se ljudje, njegove ovčice, zbirajo okrog tabernakelja, kadar ga spremljajo v procesijah ali pa na poti k bolnikom.

Da Jezus želi človeške družbe, pokazal nam je v svojem pozemeljskem življenju nešteto krat. V temni noči se je rodil v samotnem hlevcu, toda njegovo pastirsko srce je zaželelo človeške družbe: poslal je angela po pastirčke, naročil krasni zvezdi, naj privede tri kralje iz jutrovih dežel. Ko je začel kot pastir hoditi po svoji domovini od kraja do kraja, klical je ovčice in jih vabil: »Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil!« — Kako nevoljen je bil ta nebeški pastir, ko so branili učenci otročičem k njemu priti in rekel jim je resno: »Pustite otročiče in nikar jim ne branite k meni priti; zakaj takih je nebeško kraljestvo.« — Pa ne samo vabil in klical jih je k sebi, ampak je tudi hodil za ovcami in jih vodil v svoj hlev: saj on je dobri pastir, ki pusti 99 ovac v puščavi in gre za eno, ki se je izgubila. — Znano vam je slednjič, kako je zbiral svoje učence in apostole. Tega in onega je poklical za seboj od ribištva, drugega je vzel kar od cestninarske klopi tretjemu je rekel na potu: »Hodi za menoj!« V hišo gre za cestninarjem Cahejem, pri gostiji sprejema grešnico Marijo Magdaleno, na križu vzame med svojo čredo spokorjenega razbojnika. Da, njegova želja, njegovo veselje je, bivati med človeškimi otroci. In ta njegova srčna želja ga je nagnila, da je postavil zakrament sv. R. T., da v njem prebiva v neštetihi šotorih po vsem katoliškem svetu kot dobri pastir pri svojih ovčicah.

Kako je Jezusu ljubo, da smo pri njem in čujemo ž njim, lahko izprevidimo iz besed, ki jih je govoril do smrti žalosten svojim spečim učencem na Olski gori: »Tako niste mogli eno uro z menoj čuti?« — S tako žalostjo vprašuje v vseh časih tiste mlačne kristjane, ki celo leto, leto za letom, da celo svoje življenje ne dobe ene ure časa, da bi prihiteli k Jezusu pred tabernakelj. Res žalostno je za ljubezni polno srce dobrega pastirja, da ima take ovce, ki imajo za vse drugo dovolj časa, le zanj ga nimajo — ovce, ki jih je dobiti ob vseh urah, v vsaki družbi in vsaki službi, le v družbi in službi dobrega pastirja ne, ne v nedeljo, ne na praznik, še manj pa na delavnik!

Predragi! Veselje, katero Jezusu napravljamo, ko ga obiskujemo, nam on vedno obilno poplačuje. Neizmerne so duhovne dobrote, s katerimi nas ravno pri obiskovanjih obsiplje občutimo jih v srcu kakor nekdanj pastirčki, ko so se vsi veselili in srečni vračali od betlehemskih jasec k svojim čredam.

2. — Druga želja dobrega pastirja pa je, da bi njegove ovčice rade uživale dobro hrano, ki jim jo daje. Dobro vam je znano, kako vesel in zadovoljen je pastir, ako se čreda rada pase in jo prižene dobro sito domov. Kako hudo je živinorejcu, ako živina ne mara jesti in je pri obilni in tečni hrani suha in mršava; nobenega veselja nima s tako živaljo. In, glejte, živinorejcu se ne zdi škoda krme, naj bo tudi še tako draga, da jo le živina rada uživa, in vse bi rad storil in vse rad dal, da bi bilo le živini v korist.

Tako srčno željo, da bi mi radi uživali duhovno jed, nam je hotel Jezus razodeti, ko je rekel: »Jaz sem dobri pastir.« Da, Jezusova srčna želja je, združevati se z našimi srci v sv. obhajilu. Poslušajmo ga, kako govori apostolom pred zadnjo večerjo: »Iz srca sem želel to velikonočno jagnje jesti z vami.« — In še preden je izpremenil kruh v svoje telo, preden je rekel: »To je moje telo,« jim je velel: »Vzemite in jejte!« — In preden je rekel: »To je moja kri nove zaveze«, jim je naročil: »Pijte iz njega vsi!« Iz tega vidimo, kako močno je želel, da bi mi uživali njegovo presv. Telo in pili njegovo presv. Kri. Da bi nas gotovo privabil k svoji nebeški pojedini, kako ljubeznivo govori: »Kdor je moje

meso in pije mojo kri, ima večno življenje, in jaz ga bom obudil poslednji dan. Zakaj moje meso je res jed in moja kri je res pijača. Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem.« — Ako nas pa ne privabi k njegovi mizi ljubeznivost, naj nas pa vsaj strah pred večnim pogubljenjem, zato govori zopet: »Resnično, resnično, povem vam, ako ne boste jedli mesa Sina človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi.« Kako rad je govoril o kraljevskih pojedinah, ki pomenjajo sv. obhajilo; pripovedoval o sreči udeležencev in o kazni onih, ki so se branili priti na gostijo. In kako prijazno vabi k sv. obhajilu vsakega kristjana z besedami: »Glej, stojim na vratih in trkam; ako posluša kdo moj glas in mi odpre vrata, pojdem notri k njemu in bom z njim večerjal in on z menoj.«

Zato pa radi prejemanje svojega Izveličarja v sv. obhajilu. Nikar se ne izgovarjajte, da nimate kaj povedati pri izpovedi. Zahvalite Boga, ako res nimate kaj hudega povedati; pojdite pa k izpovedi zato, da naredite veselje svojemu Pastirju in da pomnožite sebi milost božjo in zasluženje za nebesa.

Neizmerno hrepenenje Jezusovo po združenju s človeškim srcem v sv. obhajilu spoznamo iz sledeče zgodbe: Sv. Julijana je bila pobožna redovnica. Zelo se je zatajevala in se strogo postila. Vsled tega si je na starost nakopala tako bolezen, da ni mogel njen želodec prenesti nobene jedi in pijače. Tudi to bolezen je prenašala vdano, le radi tega je včasih potožila, ker tudi presv. R. T. ni mogla prejemati. — Ko se ji je bližal konec življenja, ni mogla več strpeti brez sv. obhajila, zato je prosila duhovnika, naj ji prinese Izveličarja, in, ker ga ne more prejeti, naj ga ima vsaj blizu srca. Duhovnik je uslišal njeno prošnjo in prinesel sv. Popotnico. Ko se pa približa z njo bolnici, je sv. hostija izginila, Julijana pa je veselega obličja izdihnila svojo lepo dušo. Ko so pa njeno človeško truplo pripravljali na mrtvaški oder, opazili so na levi prsni strani vtisnjeno podobo sv. hostije. Glejte, tako je Izveličar hrepenel priti v njeno srce, da si je na čudežen način pripravil pot vanj.

Kakor se pastirju ne zdi škoda hrane, da jo le čreda rada uživa, tako se nebeškemu pastirju ne zdi škoda nebeške jedi za svoje ovčice. Po vsem katoličkem svetu je postavil shrambe nebeškega kruha. Ni mu bilo za lastno telo in kri; vse je dal, da nam pripravi hrane. Ni mu za zaničevanje, preganjanje in sramotenje, ki ga mora prenašati v presvetem zakramentu: vse pretrpi, vse prenese, da imajo le ovčice dovolj nebeške jedi.

Zato pa radi izpolnjujmo želje dobrega pastirja: radi se zbirajmo okrog njegovega sv. šotorja, radi pristopajmo k mizi Gospodovi. Ako se bomo tukaj na svetu radi mudili v njegovi bližini, nas bo tudi po smrti zbral okrog sebe v svojem kraljestvu. Amen!

Ivan Kovačič, župnik:

III. povelikonočna nedelja.

Še malo.

Jezus ni postopal s svojimi apostoli kakor gospodar s svojimi služabniki. ampak kakor oče s svojimi otroci, kakor prijatelj s prijatelji. Kadar jim je moral napovedati kaj žalostnega, je storil to na obziren in ljubezniv način. O tem nam priča današnji evangelij. — Bilo je veliki četrtek pri zadnji večerji. Gospod je vedel, da gre v trpljenje in smrt, da bo zapustil svoje učence same na svetu. To izpremembo je moral naznaniti apostolom, toda na kako ljubezniv način je to storil! To bridko ločitev omili z besedico »še malo«. »Še malo,

in ne boste me več videli, in še malo, in še malo, in zopet me boste videli!« Obzirna je ta besedica za apostola, za nas vse pa silno pomenljiva. »Še malo« — to je postava narave, ki velja za vse stvari pod solncem. Vsaka stvar traja malo časa in premine: še malo in mine mladost, — še malo, in mine zdravje, — še malo, in mine življenje. Naj bo ljubezen še tako zvesta, še malo, in smrt jo raztrga. Naj bo veselje še tako veliko in žalost še tako globoka, še malo in oboje mine. »Še malo« — ta besedica je nam vsem resen opomin in močna tolažba.

Jezus naj nam pomaga, da bomo to resnico v skupnem premišljevanju spoznali in si jo globoko v srce vtisnili!

* * *

1. Besedica »še malo« vas opominja na dve dolžnosti:

a) na dejansko in odkrito ljubezen do bližnjega. Nikdo ni sam na svetu; vsak človek je z bližnjim v kaki zvezi. Toda ta zveza ima le tedaj pravo vrednost, če je zveza ljubezni, in sicer dejanske, resnične ljubezni. O tej ljubezni govori apostol, ko pravi: »Otročiči, ne ljubite z jezikom, ampak v dejanju in resnici!« — O da bi bila ta ljubezen vsaj med kristijani! A zakaj je ni? Ker ni vere. Kjer izgine vera, izgine ž njo vred tudi ljubezen. Ako narodi ne verujejo več v skupnega Očeta v nebesih, ne morejo tudi več verovati, da so vsi ena družina, bratje in sestre na zemlji, in začnejo se med seboj sovražiti in klati. Otrok, ki nima vere, ne more ljubiti očeta in mater, ker ne more razumeti besedice: »še malo, in očeta in matere ne bom več videl!« — Mož, ki nima vere, ne more prav ljubiti svoje žene, ker ne pomisli, da »še malo in ločena bosta!« — Sploh ne more človek ljubiti svojega bližnjega, če nikdar v svojem srcu resno ne prevdari: »še malo, in stal bom s svojim bližnjim vred pred božjim sodnikom Jezusom, ki je rekel: »Ljubite se med seboj! Po tem bo svet spoznal, da ste moji učenci, ako se ljubite med seboj.«

b) besedica »še malo« nas opominja, da skrbimo vneto za svojo dušo. Za vse na zemlji velja beseda »še malo«, za dušo pa ne velja. Mine lepota, mine čast, mine bogastvo, mine moč, mine zdravje, mine življenje, duša pa ostane, in blagor tistemu, ki skrbi zanjo in v tej skrbi ne odneha do konca! — Zato pa, ljubi kristjan, zakliči vselej, ko se te hoče polastiti mlačnost in vnemarnost v verskih rečeh: »Še malo! Še malo, in vse, kar mi je tukaj ljubo in drago, bom moral pustiti, od vsega se ločiti, vsemu se odpovedati na veke, — moja duša pa pojde pred sodni stol, od tam pa v večno veselje ali pa v večno žalost.«

2. Besedica »še malo« nam je pa tudi v tolažbo.

a. Ona nas tolaži v vsaki nadlogi in nesreči. Jezus sam je potolažil svoje učence v današnjem evangeliju s tem, da jim je povedal, da se bo njih žalost izpremenila v veselje. S tem se tolažimo lahko tudi mi, ker žalost in veselje se na svetu vedno menjata. Enake izpremembe gledamo v celi naravi. Če bi vedno deževalo ali vedno le solnce sijalo, kaj bi bilo s pridelki in kako dolgočasno in enolično bi se nam zdelo življenje! — Zavest, da nobena žalost ne traja dolgo, nas tolaži in osrčuje. Če si, kristjan, po nedolžnem preganjanju in tukaj zaničevanju, potolaži se, tvoja žalost se bo v veselje izpremenila. Če si v revščini in pomanjkanju, tudi to bo minilo in zopet boš od Boga blagoslovljen. Če si bolan, ne obupaj! Tudi bolezen ne bo večno trajala in ne lakota, ne vojska, ne druge nadloge. »Kogar Bog ljubi, ga tepe,« pravi sv. pismo, a isti Bog ob svojem času tudi rane zaceljuje in ozdravlja. Zato bodimo pogumni v nadlogah, ker naša žalost se bo v veselje izpremenila. In če prej ne, gotovo pa: ob uri naše ločitve odtod. Mislimo zopet na Izveličarja. On tolaži svoje

učence z ozirom na svojo bližnjo smrt: »Še malo in ne boste me videli in zopet malo in me boste videli, ker grem k Očetu.« To velja tudi o naši smrti. Tudi mi pojdemo takrat k svojemu nebeškemu Očetu. In kdo ne želi priti k Očetu? Ali ne bomo tam našli vseh tistih, katere smo na zemlji ljubili in jih s smrtjo izgubili? O, kako dragocena in tolažljiva je za nas ta misel! »Na svidenje v večnosti!« to je naše upanje, naša tolažba. Ob ločitvi starišev od otrok, moža od žene, prijatelja od prijatelja, je najmočnejša, najtolažljivejša misel: saj se kmalu zopet vidimo! »Grem vam prostor pripraviti,« je tolažil Gospod svoje učence, in za njim govori istotako umirajoči oče ali mati, mož ali žena. In tako mirno umrje, — ne, ne umrje, ampak gre ravno naprej, da svoje tam pričakuje.

Predragi v Kristusu! Še malo, in vse posvetno bo za nas minilo: minila bo žalost, minilo veselje, minilo pomanjkanje, minila obilnost, minila slava, minila revščina, minilo bogastvo; eno pa ne bo minilo, minila ne bodo naša dobra dela. Ona pojdejo z nami, ko pojdemo k Očetu, Bogu svojemu. In kakor solnce, ko za goro gre, ne ugasne, tako ne bo na veke ugasnila zarja naših dobrih del in čednosti. »Blagor mrtvim, ki v Gospodu umro; odslej naj počivajo od svojega truda, ker njih dela gredo za njimi.« Amen.

Ivan Kovačič, župnik:

IV. povelikonočna nedelja.

Človek, kam greš?

»Grem k njemu, ki me je poslal, in nobeden izmed vas me ne vpraša: »Kam greš?« Predragi v Gospodu! Premislimo božji nauk, ki je v teh besedah Gospodovih! Ali ni Bog tudi nas poslal, da nekoliko let tu v njegovi službi preživimo in se po smrti k njemu vrnemo? Da, vsi vemo dobro, da se vsako uro bližamo smrti, a kdo izmed nas se resno vpraša: »Kam greš?« Večina kristjanov živi v trajni pozabljenosti na smrt. O nesrečna pozabljenost! Vprašajmo se vsaj danes resno: »Kam greš, kristijan?« in spominjajmo se smrti, kateri gremo vsi nasproti, ker: 1. blagor človeku, ki se pogostoma spominja smrti; 2. gorje pa onemu, ki nanjo pozabi. — Čujte v naslednjem govoru do kaze za resničnost teh trditev.

* * *

1. — Človek bi moral res strmeti! Ničesar ne vemo bolj gotovo, kakor to, da bomo umrli; ničesar ne vemo manj gotovo, kakor kedaj bomo umrli; ničesar si ne želimo bolj, kakor srečne smrti; nič nas ne zagotavlja srečne smrti bolj, kakor vedna pripravljenost nanjo, — in vendar je večini kristjanov za to pripravljenost malo ali nič mar.

Izveličar pravi pri sv. Mateju: »Bodite pripravljeni, ker ob uri, ki je ne veste, bo prišel Sin človekov!« Te besede moramo dobro premisliti. Jezus ne pravi: Pripravljajte se na smrt; ne, On pravi: Bodite pripravljeni. Ker pripravljaja se človek lahko le na kaj takega, o čemur ve, kdaj se bo zgodilo; na kaj takega pa, o čemur ne ve, kdaj bo nastopilo, mora biti pripravljen vedno in povsod.

Kaj, predragi, nam je pa manj znano, nego čas smrti? Zato pa moramo biti na smrt vedno in neprenehoma pripravljeni, t. j. vsak dan moramo tako živeti, da si bomo vsak dan upali umreti, naše vsakdanje življenje mora biti

naša vsakdanja priprava za smrt. Vsak dan se moramo vprašati: Kam greš? In na to vprašanje nam odgovorita pamet in izkušnja: v smrt; in vera pristavi: v smrt in večnost — srečno ali nesrečno. Če grem torej gotovo v smrt in večnost, kako je pa z mojo vestjo? Ali je tam vse v redu? Umreti moram, pa živim v sovraštvu, ali se ne bom takoj z nasprotnikom spravil? Umreti moram, pa imam krivično blago, ali ga ne bom takoj vrnil? — Umreti moram, pa zanemarjam ob nedeljah in praznikih službo božjo, ali ne bom tej grešni nemarnosti naredil že enkrat konec? — Umreti moram, pa nisem niti za veliko noč prejel sv. zakramentov, kdaj bom to najsvetejšo dolžnost izpolnil? — Umreti moram, pa dajem pohujšanje svoji družini in drugim, kdaj bom to popravil? Ako me takega, kakoršen sem, smrt prehití, dobi me nepripravljenega in moj konec bo večno pogubljenje.

Take misli, predragi, nam bodo mnogo koristile, in čim pogosteje in resneje jih bomo mislili, tembolj bomo opuščali vse, kar nasprotuje naši večni sreči, tembolj bomo na smrt pripravljeni in tembolj nam bo izveličanje zagotovljeno. Blagor človeku, ki se pogostoma spominja smrti!

2. Nasprotno pa: Gorje onemu, ki na smrt pozabi! Kdor namreč na smrt pozabi, živi nanjo nepripravljen in umre radi tega nesrečno. In zares! Kako naj umre srečno, kdor nikdar na smrt ne misli? Katero važno in nevarno opravilo se sploh kdaj posreči brez priprave? Kako naj vojskovodja zmaga, če se na sovražnikov napad ni nič pripravil? Kako naj mornar ladjo reši, če ga je vihar iznenadil spečega? — Kaj naj rečem pa še o smrti? — Smrt je med vsemi našimi opravili najvažnejše in najnevarnejše. Nepripravljeno umreti je ravno toliko, kot nesrečno umreti, in nepripravljeno na smrt živeti je ravno toliko, kot nepripravljeno umreti.

Ali se hočete mar, preljubi v Gospodu, šele ko boste umirali, na smrt pripraviti? Taka priprava je ali nemogoča ali brezuspešna; nikakor vam pa ne more pripomoči, da bi gotovo srečno umrli. Le poslušajte!

Človek umre na dvojen način: ali naglo ali pa počasi. Če človek umre naglo, je priprava nemogoča, ker ni časa za njo. — Kdor pa počasne smrti umira, ima pač več ali manj časa za pripravo. Toda, če se ni že v življenju pripravil, mu njegova priprava pri umiranju ne bo dosti koristila. Zakaj ne?

Človeku je ljubezen do življenja prirodna in izgubimo je šele z zadnjim izdihljajem. Živeti želimo, in ker želimo, zato tudi upamo, če je smrt še tako blizu. Bolnik, ki želi živeti, si misli nevarnost vedno manjšo, kakor je v resnici. Vrhu tega ga še domači večkrat tolažijo in mu ne povedo resnice. Te napačne tolažbe potrde bolnika v njegovi želji in upanju, tako da ne pride do resne priprave na smrt. Če se mu govori o zakramentih za umirajoče, navadno pravi, da je še čas. Medtem pa peša, bolečine rastejo in bolezen napreduje. Navsezadnje vendarle čuti, da mu ni več odlašati in hoče se izpovedati. In v tej edini, navadno nepopolni izpovedi naj obstoji vsa njegova priprava za smrt! O nesrečnež, kličem ti, ki se le tako pripravljaš! In vendar jih umre mnogo le s tako površno pripravo!

O, kako sumljiva, nevarna in dvomljivo-uspešna je taka priprava! Človek, ki je celo svoje življenje ljubil greh in sovražil Boga, naj bi v enem trenutku takorekoč greh resno preklel in Boga iz celega srca vzljubil! Za kaj takega bi bilo treba čudeža božjega usmiljenja! — Vse kesanje takega bolnika izvira edinole iz strahu pred smrtjo, ne pa iz ljubezni do Boga. Ako ne ljubimo Boga v življenju, predragi, nas tudi Bog ne ljubi v smrti.

Tako nepripravljeno umre torej tisti, ki je nepripravljeno živel. In kdo more na smrt bolj nepripravljeno živeti nego tisti, ki nikoli na smrt resno ne

misli? Taki žive tako, kakor da bi jim ne bilo treba nikoli umreti. »Svoje dni v dobrem prežive,« pravi Job »in v hipu gredo v grob.« Pa kako gredo v grob? Kako drugače, kakor tako kot so živeli, namreč — nepripravljeni. Tako je umrl evangeljski skopuh, ošabni bogatin, grozoviti Antijoh, krvoločni Herod, in tako umirajo še dandanes tisti, ki v svojem življenju ne mislijo na smrt. Nič ni gotovejše, nego to: Kdor ne misli na smrt, živi nanjo nepripravljen, umre tudi nepripravljen; kdor pa nepripravljen umre, umre nesrečno; kdor pa nesrečno umre, je vekomaj pogubljen; kdor v svojem življenju ne misli na smrt, bo po smrti pogubljen.

Koncem govora mi morda porečete: »Če mora človek res tako pogostoma misliti na smrt, mora postati popolnoma otožen in potr. — Ne, predragi, tako mislijo in sodijo lahkomišelniki in trdovratni grešniki, ki se nočejo ločiti od svojih pregreh in strasti. Zakaj naj bi nas spomin na smrt žalostil in delal otožne? Ali nas privede ravno smrt v nebeško veselje, v pravo in stalno domovino? Ali ne beremo o mnogih svetnikih, da so šli v smrt pojoč kakor na svatbo? — Sploh pa, naj mislimo na smrt ali ne, prišla bo gotovo; razloček je le ta: če resno mislimo nanjo, bo srečna, če pa nanjo ne mislimo, bo nesrečna. Izberite!

Pa, predragi, četudi nam spomin na smrt navadno vzbuja nekoliko žalosti, je to popolnoma prav. Saj je ta žalost Bogu dopadljiva, nam pa izveličavna, ker rodi v nas sad kesanja in stanovitne pokore. Bog gleda z veseljem na tako žalost ne zato, ker je žalost, marveč zato, ker nam je ta žalost k pokori in izveličanju. Amen.

Dva govorčka ob blagoslovitvi novih zvonov.

»Le zvoní zvon iz temnih lin,
le vzbujaj mi na dom spomin!
Dasi srce mi trga jad,
zvonenje tvoje čujem rad.«
Slov. pesem.

I. govor.

Predragi v Kristusu! Naj bo človek veren ali neveren, vsak mora priznati, da ima glas zvoná posebno moč do človeškega srca. Kakor so ubrane strune našega srca, kakršno je naše razpoloženje, tako se nam zdi tudi zvonenje: milo, tožno ali slovesno-veselo. Ko je človek v daljni tujini in zasliši glas zvoná, se nehote in z mehkim domotožjem spomni na svoj dom, na svoje drage, na znance in prijatelje, na otroška in mladeniška leta, ko je še poln najslajših upov gledal v življenje, ko mu je bil svet še vrt, poln samega cvetja — brez trnja in bridkosti... Glas zvoná je človeku v tujini kakor glas dragega znanca. — To so čutili v srcu tudi vaši domačini v Ameriki, ko so se odločili, da bodo tudi oni po svoji moči pripomogli, da bo po desetih letih v njih rojstni vasi vendar zopet enkrat zapel zvon... Žalostno je, kjer imajo v družini kakega mutca; a prav tako žalostno je v vasi, kjer se ne čuje zvonov glas. In ta žalost je vladala tu že deset let... Ko je nebo na zapadu zažarelo in naznanilo — kri, ko so topovi odprli svoja žrela in zarjuli smrtno pesem, tedaj so zvonovi utihnili, kakor utihnejo slavčki, kadar zakrokajo mrhojedi krokarji...

Predragi! Že tako živimo dandanes tako tjavendan; a kjer ni zvoná, se to tem lažje in v tem višji meri godi. Glas zvoná pa marsikaj popravi in posega tako blagodejno, oživljuje, tolažljivo in razveseljuje v naše življenje:

1. živim kliče: moli in delaj!
2. mrtvim: v miru počivaj!
3. nevihti pa: prizanašaj!

* * *

1. — Ko dan se zaznava, danica priplava, se sliši zvonjenje čez hrib in čez plan. — Zlata jutranja zarja, sveto jutro je napočilo... Mili glas zvoná udari na tvoje uho, potrka na tvojo vest in srce in ti pravi: Vstani! Moli! Začni dan z Bogom! Potem pa veselo na delo! Ne z godrnjanjem, ne s kletvijo... z Bogom na jeziku in v srcu...

Ko čutiš opoldne že dneva težo in vročino, — čuj! Prijazno se zopet oglasi zvon in sočutno pravi: Oddahni se, trpin, oddahni se! Dvigni za par trenutkov srce in duha k Bogu in z novo močjo in veseljem boš nosil jarem dela.

In ko lega zvečer mrak na zemljo in objemlje trudnost tvoje ude, — čuj! Zopet prijazni glas, — glas zvoná, ki te vabi k večerni molitvi, k zasluženemu počitku... O, kako se to prileže, kako lepo se strinja!... Truden si; a zvon te opominja, da ne smeš misliti samo na se... Tudi duše v vicah so trudne... duše tvojih dragih... spomni se jih, pomagaj, polajšaj jim, zakaj strašno je pasti v roke živega Boga...

Duhovnik nese sv. Popotnico bolniku. Čuj! Zopet ti kliče zvon: Pridi nasproti svojemu Bogu, spremi ga malo, priporoči se mu za srečno zadnjo uro...

Sredi noči, ko je vse v globokem, najslajšem snu, pretresljivo, nenavadno zapoje zvon, kot bi ne mogel od groze dati popolnega glasu, bije le v eno plat... Ogenj, ogenj, gori, gori! Vstani, hiti, pomagaj, gasi, rešuj bližnjiku, sebi...

In tako poteka življenje naše, dan mine za dnem. Kakor zvest prijatelj pa in kakor pravi angel varih nas spremlja glas zvoná od molitve k delu, od dela k molitvi, dokler nam

2. — nazadnje žalostno ne zapoje. ko zatisnemo oči k smrtnemu spanju. — Ko se boš. prijatelj, za vselej ločil od doma in domačih in te sosedje ponese na tisto tiho domovanje, kjer mnogi spe nevzdravno spanje, tedaj te bodo zvonovi žalostno pozdravili; in ko te bodo položili v hladno postelj groba in te zagnili s črno odejo mrzle zemlje, ti bodo zvonovi peli in klicali: »Gospod, daj mu večni pokoj in večna luč naj mu sveti!« in vsi pogrebeci poreko pobožno: Amen! in bodo molili z duhovnikom za tvojo dušo.

3. — Zvonov glas kliče nevihti: Prizanašaj! — To ni praznoverje, ni vraža. Sai je zvon v to posvečen, blagoslovljen, kakor priča dotična molitev v obredniku svete cerkve. Ako se zvonenu blagoslovljenega zvoná pridruži še zaupna in prisrčna molitev vernikov, smemo z gotovostjo pričakovati, da to ne bo za stonj...

Le zvoni torej. le zvoni, zvon iz temnih lin, le vzbujaj nam, le vzbujaj — na mili dom spomin! A ne toliko na minljivi, pozemski dom, temveč na večni dom — nad zvezdami! Tja v nebeško očetnjavo naj nas vleče mehko domo-tožie... Tja bomo gotovo tudi srečno dospeli, če bomo tukaj glas zvona radi poslušali. —

Dragi... vaščan! Ta zvon, ki stoji sedaj lepo-okrašen tu pred teboj in čaka blagoslovitve. — ta zvon bo enkrat pred večnim Sodnikom ali tvoj zagovornik ali tvoj strašen tožnik. Tvoj zagovornik bo, če ga boš vsak dan rad poslušal, ko te bo vabil k molitvi in delu; tvoj neizprosen tožnik pa, če ga ne boš poslušal. Amen.

II. govor ob blagoslovitvi zvonov.

Predragi v Kristusu! Dan žalosti je bil za nas, ko so morali koncem maja l. 1915. na ukaz vojaškega poveljništva naši farni zvonovi utihniti; še večja je bila naša žalost, ko so nam brez našega privoljenja in protipostavno vrgli vse tri zvonove iz zvonika; najhujše pa nam je bilo pri srcu, ko nam jih je 2. oktobra 1915 vojna vihra odpeljala sami ne vemo kam. Zato je pa danes na dan blagoslovitve novih zvonov naše veselje trikrat večje in trikrat upravičeno. Da bo naše veselje radi novi zvonov tem pristrčnejše in iskrenejše, treba, da prezmislimo, čemu so nam zvonovi in kakšen pomen imajo.

* * *

1. — Glas blagoslovljenega zvoná je glas sv. Cerkve, je božji glas. Če ne presretnijeje, pa vsaj glasnejše in mogočnejše doni njegov glas čez hrib in plan, kakor glas najvnetejšega misijonarja, in poje lepe in svete melodije. — Zvon poje:

a. — čast Bogu. — Visoko nad cerkev in hiše kipi zvonik proti nebu kakor mogočen kamenit prst, ki nas resno opominja, da ni tukaj naša prava domovina, ampak tam gori nad zvezdami. — Kakor iz nebes doli se oglašá zvon z višave ter nam kliče: Kvišku srca! Iščite, kar je gori, ne, kar je na zemlji! Pojte svojemu Bogu hvalo! —

Ko vstaja mlado jutro in zlati rumeno solnce vrhove gorâ; opoldne, ko stoji solnce najvišje na nebu, in zvečer, ko tone trudno za gorê, zapoje zvon in hváli usmiljenega Boga, ki je dal svojega edinega Sina, da se je v deviškem telesu Marijinem učlovečil in nato s svojim trpljenjem in s svojo smrtjo svet odrešil.

Dragi kmetje in delavci! Ko slišite zlasti ob nedeljah in praznikih glas zvoná, vedite, da vas kliče k presveti daritvi in vam oznanjuje počitek in zveličanje. Poslušajte in ubogajte glas iz višave, odložite jarem dela in vsaj nekoliko zadihajte svobodo otrok božjih! — Žalostno znamenje za versko življenje v duhovniji je, če so ljudje gluhi in se ne zmenijo več za glas zvonov, če kar naprej delajo, kar naprej govorijo, kar naprej popivajo, prepevajo, igrajo, kakor da bi bilo zvonjenje zanje brez pomena.

Dragi starši in vzgojitelji, ne zamudite, otroke že v nežni mladosti tako vzgojiti, da bodo spoštovali glas zvoná zlasti ob vsakdanjem trojnem angelovem češčenju! — Zvon pa ne poje le čast Bogu, ampak tudi:

b. — *mir živim*. — Ko se je v božični noči Jezus rodil in so angeli oznanili ljudem to veselo novico, so peli: »Mir ljudem na zemlji, ki so blage volje!« In kaj pomeni pravzaprav zvonjenje drugega, kakor neprestano oznanjevanje svete skrivnosti našega odrešenja in razglašán je vesele blagovesti miru? Kadarkoli zvoní angelovo češčenje, ti poje zvon: »Mir ti bodi, revni človek in veselje! Glej, odrešen si po božjem Sinu, ki ga je prečista Devica od Svetega Duha spočela! Otrok božji si in brat tistega, ki je človek postal in med nami prebival.« — Kadarkoli vabi k sv. maši, ti poje zvon: »Mir ti bodi, revni človek, in veselje! Glej, záte in za tvoje grehe se daruje Sin božji na oltarju. Da bi mogel ti večno živeti, umirna na skrivnostén naçin tvoj Zveličar v presveti daritvi.«

Da, ljubi kristjan, mir, božji mir oznanjuje blaoslavljeni zvon ljudem. In ako nimaš miru, o kristjan, poslušaj sveti glas zvoná in pojdi tja, kamor te ta glas vabi, pojdi v hišo božjo. Tam boš slišal besede miru in sprave, tam boš svojo razdvojeno dušo očistil, posvetil, pokrepçal in sveti srčni mir se bo svetil na tvojem obličju, ko se boš od tam vrnil medburno vrvenje sveta. — Slednjič poje zvon:

c. — *mrtvim večni pokoj.* — Zvonovi so bili naši znanci, ko smo bili še majni. Radi smo jih poslušali. Zlasti smo bili od radosti vsi iz sebe, ko smo slišali veselo in slovesno pritrkovanje k prazniku. — In ko bo prišla naša zadnja ura, kdo bo vsej sosesčini glasno in milo oznanil, da nas ni več, da smo odšli odtod ter stopili pred večnega Sodnika dajat račun? Zvonovi bodo to tožno novico oznanili, zvonovi nam mrtvaško pesem zapeli in iz srca marsikaterega znanca izvabili iskreno prošnjo: »Daj mu Bog večni mir in pokoj!«

Predragi v Gospodu! Odkritosrčno vam povem, da se mi zdi današnji dan eden najlepših v mojem življenju. Zakaj? Mi smo preživeli skupaj hude dni, in danes se mi zdi, kakor da so se temni oblaki pretrgali in je prijazno solnce prisijalo na našo župnijo — v naša srca. — Predragi! Nove zvonove imate. Bog vam jih ohrani več časa, kakor poprejšnje, in ne daj, da bi morali tudi ti kedaj na vojaško povelje umolkniti. V ta namen kličem iz dna srca: Sv. Marija, prosi za nas! — Sv. Mihael, varuj nas! — Sv. Valentin, pomagaj nam!« Amen.

Liturgični molitveniki.

V povojni Nemčiji je zacvetela prava katoliška renesansa, ki se posebej kaže v liturgičnem gibanju in v obširnem, klasičnem nabožnem slovstvu. Posebne zasluge za to, da se široke vrste katoličanov uvedejo v duha in življenje liturgije, so si pridobili benediktinci pod vodstvom opata p. Ildefonsa Herwegena. Zbirka, ki jo on urejuje, »Ecclesia orans« šteje že 19 zvezkov, v katerih strokovnjaki (skoro vsi benediktinci) razlagajo liturgijo. Za najširše kroge so izdali 13 zvezkov »Volksbüchlein«, v katerih so prevedene liturgične molitve (za sv. krst, birmo, sv. popotnico, zakon itd.) po ritualu, brevirju in misalu.

Iz tega duha se je porodilo tudi veliko delo p. Anselma Schotta O. S. B. — nemški prevod celega misala, ki je izšel l. 1921. in so ga razpečali že 560.000 izvodov, večino pač med lajike. Na podlagi tega velikega dela je Schottov sodrudnik p. Pius Bihlmeyer O. S. B. sestavil tri molitvenike, o katerih poročam:

Schott, Das Kind bei der heiligen Messe. Messbüchlein für die Grundschule. Mit vielen zu Teil farbigen Bildern. Schott N.r 6. 24° (VIII + 96 strani) Herder. V polplatnu, 1 marko. Ta knjižica ima dva dela: prvi del, za najmlajše iz 1. do 2. razreda, obsega 24 slik, ki spremljajo duhovno opravilo pri sv. maši. Pri vsaki sliki je par lahkkih stavkov. Drugi del je namenjen šolski mladini iz 3. in 4. letnika. Tu so vsa besedila vzeta iz liturgije, a prikrojena mlademu umu. Knjižico zaključuje skupna sv. maša, ki jo moli mladina v dveh zborih.

(Dalje.)

V znanje!

Znana tvrdka za cerkvene paramente Domenico Viesi — Cles — Trentino je jako priporočljiva, ker je solidna. Izdeluje sama doma pristno in umetno svilo v raznih priprostitih in bogatih oblikah proti zmernim cenam. Kar je pa poglavitno, ne prodaja umetne svile za pristno. Razlika v cenah je skoro polovična.

Ta le tvrdka je pustila pri meni po svojem agentu Marinzulichu razne paramente in vzorce na ogled in naročbo kakor n. pr.

2 zelena plašča pristna svila à	390 L
1 zelen plašč pristna svila za	380 L
1 zelen plašč pristna svila za	450 L
1 zelen krasen plašč pristna svila za	750 L
1 črn plašč pristna svila za	180 L
1 črn plašč pristna svila za	390 L
1 rdeč plašč pristna svila za	350 L
1 rdeč krasen plašč pristna svila za	850 L
1 bel plašč pristna svila za	650 L
1 vijoličast plašč pristna svila za	450 L
1 pluviale bel pristna svila za	800 L
2 dalmatiki zeleni pristna svila za	900 L
1 stolo zeleno za	75 L

Blago za cingulum à 20 L meter. Naročena sta bila baldahina à 1500 L v popolno zadoščenje čč. gg. Tvrdka je znana v naših krajih vže iz predvojnega časa. Koncem marca obišče naše kraje njen zastopnik Marinzulich. Kojega čč. so bratom brez skrbi prav toplo priporočam v svesti, da se priskrbi cerkvam pristno svileno blago po primernih cenah. — V Gorici 21. marca 1928. — Obširnejša pojasnila rade volje dajem. — Mons: Ig. Valentinčič, Gorica, Via Duomo 7/II.

Zbornik svečenikov sv. Pavla

Izhaja mesečno s homiletično prilogo „Verbum Dei“

Uredništvo: Stanko Stanič, kurat, Piedimonte del Calvario (Gorizia).

Uprava: Tipografia Cattolica, Gorizia - Riva Piazzutta 18.

Naročnina: Za Italijo je naročnina vključena

v udnini „Zbora svečenikov“, ki znaša 25 lir letno. Udnino pošljite na blagajnika, *Mons. Anton Berlot*, stolni kanonik, Gorizia, Via Dreossi 17. ali pa na upravo „Zbornika“. Za inozemstvo: stane „Zbornik“ 20 lir — 60 Din. — 8 šilingov. Poštno-ček. račun Trst št. 11/1714, Ljubljana 20.441, Wien 60.107.

Kratki odgovori vojnim oškodovancem.

1. Raznim sobratom: na vprašanja brez priložene znamke ne dajem odgovora.

2. I. F. v A., a) Za slikanje cerkvenih zidov moraš poskrbeti sam. Država prispeva edinole za altarne slike in kipe. b) Prošnjo za povrnitev vojne škode za cerkev (premičnin in nepremičnin) naslovite na kr. komisariat v Trevisu. c) Stroške za popravila cerkvenih hiš izplačuje finančna intendantca.

3. V. M. v D. V Trevis ne utegnem iti. Poskrbi sam!

4. Raznim glede cerkvenih uslužbencev. Najprej preglej cerkv. občinski proračun; če ni vse v redu, napravi na županstvo vlogo, v kateri zahtevaš svoje pravice. Če ne dobiš ugodne rešitve pritoži se naravnost ali še bolje potom ordinarijata na kr. prefekturo. — Ne bojte se pa pri tem kake zamerne pri podeštatu, ker tu ne gre za osebne ko-

risti, ampak za stare pravice cerkve. Vsak pa je dolžan sam delati in ne čakati rešitve od drugod.

5. K. I. v D. Najboljše opraviš sam osebno. Ni mam nobenega mandata in pooblastila, zato bi morda moja intervencija ne bila zaželjena.

6. K. I. v O. Prejel dopis. Deloma že izvršeno.

F. Š.

Kleščče za peko hostij so na prodaj po zmerni ceni. —

Vprašajte na naslov:
Vodstvo Apostolstva molitve,
Via Molino 9.

S. HNATYSZYN

CVETLIČARNA
GORICA

Piazza della Vittoria N. 6

Sveže cvetlice, poročni šopki in mrtvaški vencji.

Priporočamo častiti duhovščini

RESTAURANT

„PRI TREH KRONAH“

(Lastnik Anton Malnič)

GORICA, VIA CARDUCCI ŠT. 10

Izvrstna kuhinja,
vipavska, briška,
in kraška vina.

Točna in domača postrežba.

Naša
zavarovalnica

L' Union

se nahaja v Gorici
ulica Barzellini 2.

A. RAVNIK.

JOSIP KERŠEVANI

Gorica - Piazza Cavour 9 - - - - Stolni trg 9 desno - Gorica

Zaloga šivalnih strojev, dvokoles, gramafonov, samokresov, pušk ter vseh potrebščin k navedenim predmetom

GLAVNO ZASTOPSTVO DVOKOLES „BIANCHI„

Brata Abuja - Gorica

ulica sv. Antona 4

Zaloga vipavskih, briskih
- - - in istrskih vin. - - -

Dr. L. MERMOLJA

zobozdravnik-specijalist
za ustne in zobne bolezni

Gorica, Travnik 5-II — Od 9-12 in 3-5

JOSIP LIPICER

izdelovatelj
cerkvenih posod, o-
rodja in lestencev
v Gorici

ulica Morelli šte. 17

Posrebuje in pozlačuje v
ognju in prenavlja stare
predmete po kar se da
nizki ceni. Splošno lastni
izdelek.

JOSIPINA PODGORNİK

RESTAVRACIJA CENTRAL
v GORICI, CORSO VERDI 32
Se priporoča p. t. rojakom. - - -

Andrej Golja, Gorica

Travnik 22

trgovina hišnih kuhinjskih
potrebščin.

Andrej Fiegel

Restavracija in gostilna
s prenočiščem.

TRAVNIK

TRAVNIK

JOSIP CULOT

GORICA - RAŠTEL 2

Trgovina na drobno in na debelo igrač
in devocionalij. - - - Specialitete športnih
oprem in sandalov.

Moderna tvrdka
in skladišče cerkvenih predmetov

FRANC LEBAN

GORICA - VIA DUOMO št. 7

Priporoča preč. duhovščini že izdelane
cerkvene predmete, kakor: svečnike,
svetilke, kelihe, monštrance, srebrne in
kovinaste itd. •••••••• Popravljajo se že
rabljeni predmeti s pozlačevanjem in
posrebovanjem v ognju.

Delo solidno. Cene brez konkurence.